

Wrakingsverzoek W.J. de Jong inzake procedure RvS 202100651/1/R4

*'Justice must not only be done; it must also be seen to be done.'*¹

Aan: Wrakingskamer van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
Postbus 20019, 2500 AE Den Haag

Haarlo, 7 juli 2022.

Geachte leden van de wrakingskamer,

Mij beroepend op het recht op een eerlijk proces en een onpartijdige rechter (artikel 6 EVRM en artikel 19 Rv), dien ik hierbij, mede op grond van artikel 8:15 Awb², een wrakingsverzoek in, omdat er sprake is van feiten en omstandigheden die niet alleen mijn recht op een eerlijk proces hebben geschonden, maar ook twijfel hebben doen rijzen over de rechterlijke onpartijdigheid van de meervoudige kamer in procedure RvS 202100651/1/R4. Ook het handelen van de juridische ondersteuners in deze procedure 'may be of important significance to the judicial process'³.

Dit wrakingsverzoek vormt eveneens een hernieuwd verzoek⁴ tot het heropenen van het vooronderzoek en de behandeling ter zitting, door andere rechters en juridische ondersteuners.

Vriendelijk verzoek ik u dit wrakingsverzoek met de nodige zorg en aandacht te behandelen. Daarbij verzoek ik u wraking, conform de kernwaarde 'Onpartijdigheid' in de NVvR-Rechterscode, te zien *'als een instrument dat de kwaliteit van de rechtspleging*

¹ Value 3, Integrity, in the Bangalore Principles of Judicial Conduct, 2006). Aangehaald uit: Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak. *Leidraad onpartijdigheid en nevenfuncties in de rechtspraak*. Januari 2014. Pagina 3.

<https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/Leidraad-onpartijdigheid-en-nevenfuncties-in-de-rechtspraak-januari-2014.pdf>. Zie ook: <https://01-strafrecht-advocaat.nl/partijdigheid-rechter-uitgewerkt/>.

² Artikel 8:15 Awb. Op verzoek van een partij kan elk van de rechters die een zaak behandelen, worden gewraakt op grond van feiten of omstandigheden waardoor de rechterlijke onpartijdigheid schade zou kunnen lijden.

³ Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak. *Leidraad onpartijdigheid en nevenfuncties in de rechtspraak*. Januari 2014. Pagina 4. <https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/Leidraad-onpartijdigheid-en-nevenfuncties-in-de-rechtspraak-januari-2014.pdf>.

⁴ Op 30 mei 2022 diende ik bij de meervoudige kamer een verzoek in tot heropening van het vooronderzoek en de behandeling ter zitting in op 30 mei 2022. Dit verzoek werd op 13 juni zonder deugdelijke onderbouwing afgewezen. Zie bijlage 1 en 2.

kan bevorderen'.⁵ Dat is ook zeker wat ik met dit wrakingsverzoek beoog.

Met de meeste hoogachting,

W.J. de Jong

⁵ Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak. *NVvR-Rechterscode*. 26 september 2011. Pagina 5.
<https://nvvr.org/uploads/documenten/nvvr-rechterscode.pdf>.

Inhoud

1. Inleiding 4
2. Recht op een eerlijk proces 6
 - 2.1 *'Legitimate doubt'* wegens schending beginsel hoor en wederhoor 6
 - 2.2 *'Legitimate doubt'* wegens schending beginsel *'equality of arms'* 9
3. Recht op een onpartijdige rechter 14
 - 3.1 Gedragsnormen en kernwaarden van de rechter 14
 - 3.2 *'Legitimate doubt'* over rechterlijke onpartijdigheid 19
 - 3.3 *'Legitimate doubt'* over onpartijdigheid mr. E.A. Minderhoud 23
 - 3.4 *'Legitimate doubt'* over onpartijdigheid mr. G.O. van Veldhuizen 35
 - 3.5 Juridische ondersteuners en wrakingskamer 45
4. Conclusies 48

1. Inleiding

Aan dit wrakingsverzoek gaat een verhaal vooraf. Vanuit mijn vertrouwen in een rechtvaardig rechtssysteem ben ik uitgegaan van een eerlijk proces en onpartijdigheid en objectiviteit van de rechters en juridische ondersteuners die bij de Raad van State mijn zaak in behandeling hebben genomen. Er zijn echter voorafgaande, tijdens en na de behandeling ter zitting op 16 mei 2022 dingen gebeurd die dit vertrouwen hebben weggenomen.

Een rechtvaardiging voor de twijfel over de onpartijdigheid in mijn zaak vond ik in de eerste plaats in de wijze waarop mijn recht op een eerlijk proces tijdens en na de behandeling ter zitting is geschonden. Schending van artikel 6 EVRM omvat schending van twee beginselen, het beginsel van hoor en wederhoor en het beginsel van *'equality of arms'*. Dat inbreuk is gemaakt op deze beginselen in de onderhavige procedure is voor mij onmiskenbaar. *Waarom* dit is gebeurd, is nog niet vastgesteld, eenvoudigweg omdat mij de nodige informatie ontbreekt.

Omdat door de meervoudige kamer geen gehoor is gegeven aan mijn verzoek tot het heropenen van het vooronderzoek en de behandeling ter zitting (zie bijlage 1, mijn brief van 30 mei 2022) en de reactie van de meervoudige kamer⁶ van 13 juni 2022 (zie bijlage 2) voor mij een bevestiging vormt van een opvallende onverschilligheid ten aanzien van de processuele schade die ik in deze procedure heb opgelopen, zie ik geen andere mogelijkheid dan u via dit wrakingsverzoek aan te spreken op schending van mijn recht op een eerlijk proces en dit recht op deze wijze alsnog te claimen.

Daarbij ga ik niet alleen in op de wijze waarop het beginsel van hoor en wederhoor en het beginsel van *'equality of arms'* in deze procedure, in strijd met mijn recht op een eerlijk proces, zijn geschonden, ook heb ik gekeken naar de kernwaarden (NVvR-Rechterscode) die een referentiekader zouden moeten vormen voor het rechterlijk handelen en me verdiept in de achtergrond van de leden van de meervoudige kamer. Feiten en gebeurtenissen die een legitieme twijfel omtrent de onpartijdigheid van een rechter veroorzaken, kunnen wat laatstgenoemde betreft mogelijk verklaard worden op basis van voormalige relaties en maatschappelijke en/of politieke voorkeuren. Niet alleen ben ik me er voldoende van bewust dat dergelijke invloeden en voorkeuren bestaan, ook besef ik dat ze, als ze door een rechter niet voldoende worden onderkend en hij/zij niet in staat of bereid is ze buiten de procedure te

⁶ Opgesteld en ondertekend namens de meervoudige kamer door mr. M.L.M. van Loo, griffier.

houden, dit een procespartij zoals mijzelf reële schade kan berokkenen. Om die reden is *'legitimate doubt'* over de rechterlijke onpartijdigheid voldoende reden voor wraking. De publicatie *Schijn van partijdigheid rechters* van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatie Centrum (WODC) van het Ministerie van Justitie en Veiligheid vermeldt hierover:

'Bij de toets op objectieve onpartijdigheid gaat het om feiten of omstandigheden die, ongeacht de persoonlijke instelling van de rechter, grond geven te vrezen dat een rechter partijdig is. Hierbij is ook de schijn van partijdigheid van belang. De verzoeker hoeft niet te bewijzen dat die feiten of omstandigheden daadwerkelijk tot vooringenomenheid hebben geleid: "*legitimate doubt*" kan voldoende zijn.'⁷

'Rechters moeten niet alleen zelf overtuigd zijn van hun eigen (subjectieve) onpartijdigheid, maar er moet ook naar de buitenwereld toe *geen sprake zijn van (objectieve) feiten of omstandigheden waardoor aan die onpartijdigheid kan worden getwijfeld*.'⁸

Daar waar het recht op een eerlijk proces wordt geschonden, is de vraag gerechtvaardigd of de rechterlijke onpartijdigheid schade heeft geleden.

⁷ Wetenschappelijk Onderzoek en Documentatie Centrum / WODC (2002). *Schijn van partijdigheid rechters*. Ministerie van Justitie. WODC-publicatie 199. Pagina 14.. https://repository.wodc.nl/bitstream/handle/20.500.12832/1144/wodc-199-schijnvanpartijdigheid_tcm28-67063.pdf?sequence=2&isAllowed=y.

⁸ Ibidem, pagina 15.

2. Recht op een eerlijk proces

Het recht op een eerlijk proces omvat globaal genomen twee beginselen waaraan in de rechtspraak moet worden voldaan, het beginsel van hoor en wederhoor en het beginsel van *'equality of arms'*. In de onderhavige procedure kan gesproken worden van schending van beide beginselen.

2.1 'Legitimate doubt' wegens schending beginsel hoor en wederhoor

Op grond van het beginsel van hoor en wederhoor heeft elke procespartij recht op het ontvangen en verstrekken van informatie, alsook het recht om op de ontvangen informatie te reageren. Het Nederlandse juridische magazine *Justitia* schrijft:

'Zoals reeds gezegd, is het beginsel van hoor en wederhoor een zeer belangrijk beginsel. Het kent een fundamenteel belang waarvan de naleving essentieel is voor een eerlijke en onpartijdige behandeling van de zaak. Het is neergelegd in art. 19 Burgerlijke Rechtsverordening (hierna: Rv). Dit artikel, waaruit kan worden afgeleid dat partijen een gelijkwaardige (proces)positie innemen, is verbonden aan art. 1 Grondwet (het gelijkheidsbeginsel)⁹. Ook kan een koppeling worden gemaakt met art. 131 Rv (comparitie van partijen) en art. 134 Rv (recht op pleidooi).'¹⁰

Artikel 19 lid 1 Rv (Wetboek burgerlijke rechtsvordering) stelt:

'De rechter stelt partijen over en weer in de gelegenheid hun standpunten naar voren te brengen en toe te lichten en zich uit te laten over elkaars standpunten en over *alle* bescheiden en andere gegevens die in de procedure ter kennis van de rechter zijn gebracht, een en ander tenzij uit de wet anders voortvloeit. Bij zijn beslissing baseert de rechter zijn oordeel, ten nadele van een der partijen, niet op bescheiden of andere gegevens waarover die partij zich niet voldoende heeft kunnen uitlaten.'¹¹

Door de Hoge Raad wordt vooropgesteld dat op grond van art. 19 Rv de rechter de partijen over en weer in de gelegenheid moet stellen hun standpunten naar voren te brengen en toe te lichten en zich uit te laten over *alle* bescheiden en andere gegevens die in de procedure aan de rechter zijn voorgelegd.¹²

'In de conclusie van advocaat-generaal Langemeijer komt naar voren dat dit recht onder meer omvat *"het recht van partijen om kennis te nemen van en zich te kunnen uitlaten over alle gegevens en*

⁹ https://www.denederlandsegrondwet.nl/id/vgrnb2er8avw/artikel_1_gelijke_behandeling_en?v=1&ctx=vgrnb2er8avw.

¹⁰ https://www.fiatjustitia.nl/archief/schending_van_het_fundamentele_beginsel_van_hoor_en_wederhoor/.

¹¹ Ibidem. Cursief: WdJ.

¹² Ibidem.

bescheiden die in het geding zijn gebracht en die zijn bedoeld om in de oordeelvorming van de rechter te worden betrokken."¹³

Naast artikel 19 Rv is het beginsel tevens neergelegd in artikel 6 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (EVRM). *Justitia* hierover:

'Het beginsel wordt ook wel het "verdedigingsbeginsel" genoemd en valt daarmee in art. 6 EVRM onder het begrip "eerlijke behandeling". Het beginsel kent dus een vrij ruim begrip. Zo is eerder geoordeeld in de uitspraak Moeder/Raad van de Kinderbescherming dat een ondeugdelijke oproeping, met als gevolg dat de partij niet verschijnt, ook kan leiden tot een schending van dit beginsel. Dit valt te kwalificeren onder het verdedigingsbeginsel: het recht om zich te verdedigen in de zaak was in dat geval geschonden. Een ander geval is de uitspraak van Van Donkersgoed/Jansen. Het Hof had in die zaak op eigen houtje de feitelijke grondslag aangevuld, zonder partijen in de gelegenheid te stellen zich daarover uit te laten. Het resultaat: schending van het beginsel van hoor en wederhoor.'¹⁴

2.1.1 Weigering verweerschrift leidt tot onrechtmatig vonnis

Het beginsel van hoor en wederhoor omvat, zoals hiervoor aangegeven, *'het recht van partijen om kennis te nemen van en zich te kunnen uitlaten over alle gegevens en bescheiden die in het geding zijn gebracht en die zijn bedoeld om in de oordeelvorming van de rechter te worden betrokken.'* Niet dus slechts over 'enkele', maar over 'alle in het geding gebrachte' gegevens en bescheiden hebben partijen het recht zich uit te laten.

Basis voor deze hogerberoepsprocedure vormt het door mijn tegenpartijen (de gemeente en KPN) ingestelde hoger beroep en de in hun hogerberoepschriften (en bijlagen) neergelegde hogerberoepsgronden. In mijn verweerschrift laat ik zien dat het vonnis van de bestuursrechter in Arnhem van 18 december 2020¹⁵, waarin wordt geoordeeld dat gezondheidsrisico's van draadloze technologie bij blootstellingen < 1 V/m (volt per meter) niet kunnen worden uitgesloten, niet deugdelijk door eisers in hun hogerberoepschrift is weerlegd. Dat ik daar 470 pagina's voor nodig had (waar ik een jaar lang vrijwel dagelijks aan heb gewerkt) is illustratief voor de complexiteit, de omstredeheid en het belang van het onderwerp.

De weigering van dit verweerschrift ontnemt mij het recht mij uit te laten over 'alle' door eisers in hun hogerberoepschriften ingebrachte argumenten *'die zijn bedoeld om in de oordeelvorming van de rechter te worden betrokken'*. Met andere woorden, mijn recht

¹³ Ibidem. Cursief: WdJ.

¹⁴ Ibidem.

¹⁵ ECLI:NL:RBGEL:2020:6699. <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBGEL:2020:6699>.

om mij in deze hogerberoepsprocedure te verdedigen (verdedigingsbeginsel) is geschonden.¹⁶

Artikel 19 Rv stelt dat de rechter zich bij zijn beslissing *'ten nadele van een der partijen, niet op bescheiden of andere gegevens (baseert) waarover die partij zich niet voldoende heeft kunnen uitlaten'*. Aangezien ik mij door de weigering van mijn verweerschrift niet (voldoende) heb kunnen uitlaten over de hogerberoepschriften (en bijbehorende bescheiden) van de eisers, heeft dit als consequentie dat de meervoudige kamer zich ook niet langer op de hogerberoepschriften van eisers kan en mag baseren zonder in strijd met artikel 19 Sv te handelen en het recht te schenden. Met andere woorden, door de weigering van mijn verweerschrift, waarin ik mij rechtmatig heb uitgelaten *'over alle gegevens en bescheiden die in het geding zijn gebracht'*, wordt door de meervoudige kamer de basis onder de onderhavige hogerberoepsprocedure vandaan getrokken en is een vonnis in hoger beroep, zonder heropening van het vooronderzoek en de behandeling ter zitting, onmogelijk en onrechtmatig geworden.

Doordat het de meervoudige kamer niet is toegestaan zich op de hogerberoepsgronden van eisers te baseren, vanwege strijdigheid met het verdedigingsbeginsel en artikel 19 Rv, dient het vonnis van de bestuursrechter in Arnhem *als niet door eisers weerlegd en weersproken te worden beschouwd* en dientengevolge te worden gehandhaafd. Het is de Afdeling op grond van artikel 6 EVRM niet toegestaan, zoals blijkt uit jurisprudentie van het Hof, om *'op eigen houtje de feitelijke grondslag'* aan te vullen (zie citaat op pagina 6 hiervoor).

2.1.2 Verdedigingsbeginsel en de inhoud van het proces-verbaal

Uit een e-mailuitwisseling tussen verweerders uit de gevoegde procedure RvS 202100929/1/R4 en mevrouw mr. E.T. de Jong (griffier) begreep ik dat een reactie op de inhoud van het proces-verbaal niet wordt toegestaan omdat de zaak onmiddellijk na de zitting is gesloten. Deze procespartij mocht zelfs niet naar voren brengen dat dit proces-verbaal onzorgvuldigheden en onjuistheden bevat. Bijgaand *'Bezwaar tegen proces-verbaal'* van 13 juni 2022 (bijlage 3), dat inmiddels al door mij was opgesteld, heb ik om die reden niet bij de Afdeling ingebracht, maar dien ik alsnog in bij dit wrakingsverzoek.

Het niet bieden van de gelegenheid aan procespartijen tot het geven van een reactie op het proces-verbaal, lijkt me in strijd met *'het recht van partijen om kennis te nemen van*

¹⁶ Dit geldt ook ten aanzien van hetgeen verder ter zitting is gebeurd (zie hierna en mijn brief van 30 mei 2022, bijlage 1).

en zich te kunnen uitlaten over alle gegevens en bescheiden die in het geding zijn gebracht en die zijn bedoeld om in de oordeelvorming van de rechter te worden betrokken’.

In het proces-verbaal wordt op grond van artikel 8:61 lid 5 Awb melding gemaakt van hetgeen op de zitting met betrekking tot de zaak is voorgevallen. Ten aanzien van de bewijskracht van een proces-verbaal stelt het handboek *Algemene wet bestuursrechter. Tekst & Commentaar* (redactie mr. T.C. Borman en prof. mr. P.J.J. van Buuren) dat zolang ‘geen door de voorzitter ondertekend herzien proces-verbaal voorligt dat ook overigens voldoet aan de eisen van art. 8:61, moet in beginsel worden uitgegaan van de juistheid van het aanwezige proces-verbaal van het behandelde ter zitting.’ Juist vanwege deze bewijskracht moeten procespartijen in de gelegenheid worden gesteld om onjuistheden en onzorgvuldigheden in het proces-verbaal te corrigeren, zeker waar hun standpunten worden samengevat en niet juist of niet zorgvuldig zijn verwoord. Uiteraard komt dit alleen maar ten goede aan een rechtvaardige uitspraak.

In mijn ‘Bezwaar tegen proces-verbaal’ van 13 juni 2022 (bijlage 3) wijs ik niet alleen op onzorgvuldigheden en onjuistheden, maar ook op het niet melden van het feit dat ik tijdens de behandeling ter zitting geen of zeer beperkte inbreng heb gehad ten aanzien van cruciale onderwerpen, doordat mijn toegang tot de zitting was gehinderd. Hoewel onbesproken woorden niet in een proces-verbaal thuishoren¹⁷, dient het proces-verbaal wel melding te maken van de problemen met mijn digitale toegang, omdat ook hierdoor mijn mogelijkheden tot verdediging in deze zaak ernstig zijn beperkt.

Het recht zich uit te mogen laten ‘over alle gegevens en bescheiden die in het geding zijn gebracht en die zijn bedoeld om in de oordeelvorming van de rechter te worden betrokken’ dient ook het door de griffier opgestelde proces-verbaal te omvatten, daar waar het in strijd met artikel 8:61 lid 6 Awb geen juiste, zorgvuldige of afdoende weergave geeft van ‘hetgeen op de zitting met betrekking tot de zaak is voorgevallen’.

2.1.3 Procedurefout Raad van State dient hersteld te worden

Ook het niet bieden van de mogelijkheid tot herstel van verzuim als gevolg van een door mijn toenmalige advocaat gemiste termijn (het niet toepassen van artikel 8:36a lid 5 Awb¹⁸) en het niet aanvaarden van de verantwoordelijkheid voor deze door de

¹⁷ In mijn ‘Bezwaar tegen proces-verbaal’ ben ik wel zo vrij ben geweest de woorden toe te voegen die ik zou kunnen hebben ingebracht als ik niet gehinderd was geweest in mijn digitale toegang tot de zitting.

¹⁸ <https://rechtspraakbestuursrecht.nl/artikel-836a-awb/>.

Raad van State gemaakte procedurefout (zoals beschreven in mijn brief van 30 mei 2022, bijlage 1), heeft mijn recht om mij in deze hogerberoepsprocedure te verdedigen geschonden. Deze nalatigheid heeft immers mede geleid tot de late indiening van mijn verweerschrift, wat weer aanleiding was voor de voorzitter van de meervoudige kamer, mr. E.A. Minderhoud, om mijn verweerschrift te weigeren.

De weigering van de meervoudige kamer om verantwoordelijkheid te nemen voor de verregaande processuele schade die ik tijdens de behandeling ter zitting heb opgelopen en die een rechtvaardig vonnis onmogelijk maakt, roept een gerechtvaardigde twijfel (*'legitimate doubt'*) op over de rechterlijke onpartijdigheid in deze procedure.

2.2 'Legitimate doubt' wegens schending beginsel 'equality of arms'

Dat de hogerberoepsgronden niet in hoger beroep door de meervoudige kamer kunnen worden aanvaard als mijn verweerschrift met 470 pagina's zorgvuldig opgebouwde bewijslast wordt geweigerd (zie 2.1.1), is ook logisch op grond van het beginsel van *'equality of arms'*, een jurisprudentieel beginsel van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM). Ook dit beginsel maakt deel uit van het recht op een eerlijk proces.

'In de zin van het Europees recht houdt "*equality of arms*" in dat elke partij de redelijke mogelijkheid heeft om zijn zaak te bepleiten, onder voorwaarden die hem niet als partij benadelen tegenover zijn tegenstander.'¹⁹

2.2.1 Ongelijkheid in mogelijkheid tot presenteren bewijsmateriaal

Procespartijen moeten op grond van het beginsel van *'equality of arms'* de mogelijkheid krijgen om al het bewijsmateriaal waarover zij beschikken op een gelijke manier te presenteren en elke ongelijkheid in de communicatie van documenten aanhangig te maken. Volgens een artikel in het *International Journal of Law Jurisprudence* kunnen alle ongelijkheden op basis van dit beginsel worden bestraft:

'Het beginsel van "*equality of arms*" maakt het derhalve mogelijk alle ongelijkheden te bestraffen in het mededelen van bepaalde stukken aan een partij (bijvoorbeeld politierapporten alleen aan de aanklager en niet ook aan de verdediging).

¹⁹ Toma E (2021). *The Principle of Equality of Arms – Part of the Right to a Fair Trial*. International Journal of Law and Jurisprudence. Open Source Online Publication. Volume XI, issue 2. Pagina 2. Vertaling DeepL Translate. Cursief: WdJ. <https://www.internationallawreview.eu/article/the-principle-of-equality-of-arms-part-of-the-right-to-a-fair-trial>. Voor PDF: <https://www.internationallawreview.eu/fisiere/pdf/06-Elisa-Toma.pdf>.

Daarom moeten de partijen de mogelijkheid hebben om op een gelijke manier al het bewijsmateriaal dat zij bezitten te presenteren. Bijgevolg kan een verschil in behandeling, wat betreft het getuigenverhoor, in strijd zijn met het beginsel van de *"equality of arms"*. Elke ongelijkheid in de communicatie van documenten kan worden gesanctioneerd in de naam van dit beginsel. Het is ook verplicht om het beginsel van gelijkheid te eerbiedigen tijdens het hoger beroep.

Het Hof²⁰ bevestigde dat, evenals de andere waarborgen van art. 6 par. 1 van het Verdrag, het beginsel van *"equality of arms"* van toepassing is op elke procedure, of deze nu controversieel of hoffelijk is. Wanneer tijdens een concrete procedure wordt geverifieerd of het beginsel van wapengelijkheid door de nationale rechtbanken wordt nageleefd, heeft het Hof geen doel om uitspraak te doen over de zaak, ongeacht het onderwerp (strafrechtelijke vervolging of klacht met betrekking tot de burgerlijke rechten en plichten).

Volgens een theorie van het Hof is het beginsel van equality of arms een essentieel onderdeel van het ruime begrip van het recht op een eerlijk proces, dat rechtstreeks in wisselwerking staat met het beginsel van hoor en wederhoor in zowel burgerlijke als strafzaken.²¹

Mijn conclusie uit paragraaf 2.1.1 dat de meervoudige kamer zich, door weigering van mijn verweerschrift waarin ik mij in 470 pagina's heb uitgelaten *'over alle gegevens en bescheiden die in het geding zijn gebracht'*, in zijn vonnis ook niet langer op de hogerberoepschriften van eisers kan baseren vanwege strijdigheid met artikel 19 Rv, wordt ondersteund door het beginsel van *'equality of arms'*. Het beginsel van *'equality of arms'* geeft mij namelijk het recht om *'al het bewijsmateriaal dat ik bezit te presenteren'* op een gelijke manier als mijn opponenten. De *'wapens'* van de schriftelijke uiteenzetting in de hogerberoepschriften van eisers moeten dus in evenwicht worden gehouden door het *'wapen'* van mijn verweerschrift. Weigering van mijn verweerschrift impliceert ook hier dat de hogerberoepschriften van eisers niet langer gebruikt kunnen worden om het vonnis in procedure RvS 202100651/1/R4 op te baseren. En zonder zowel de in de hogerberoepschriften neergelegde gronden als mijn verweer daarop, kan überhaupt niet meer gesproken worden van een hogerberoepsprocedure.

2.2.2 Achterhouden en defactualiseren van informatie

Ook het achterhouden van informatie door de eisende procespartij kan leiden tot schending van het beginsel *'equality of arms'*.

'Zelfs het niet meedelen, door de eiser, van bepaalde documenten die van groot belang zijn voor het proces (bijvoorbeeld: schriftelijk standpunt van de procureur-generaal van het Hoog Militair Administratief Gerechtshof, geclassificeerde documenten in een proces bij het Hoog Militair

²⁰ Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM).

²¹ Ibidem, pagina 2 – 3.

Administratief Gerechtshof) werd door het Hof bestraft als een schending van het beginsel van de gelijkheid van wapens. Door hetzelfde mechanisme in soortgelijke zaken toe te passen vanuit het oogpunt van de schending, was het Hof van oordeel dat de eiser niet werd beschermd door de waarborgen van art. 6 paragr. 1 van het Verdrag.²²

In mijn verweerschrift heb ik laten zien dat KPN een grote hoeveelheid informatie achterhoudt over het voorgenomen gebruik van de zendmast in Haarlo. De zendmast zal, naast het bieden van de gebruikelijke dekkingsslaag, namelijk ook een 'paraplufunctie' gaan vervullen ten aanzien van de facilitering van 5G-smallcells waaraan een enorme toename aan opstelpunten is verbonden (smallcells op ongeveer elke 100 meter, vergunningsvrij opgehangen aan de bestaande infrastructuur, zoals onder andere lantaarnpalen, bushokjes, gevels en onder putdeksels). Ook over de risico's van de niet eerder massaal voor draadloze communicatie gebruikte technologie van Massive MIMO-antennes waaronder Massive MIMO-Beamforming, waarbij gebruik wordt gemaakt van gestuurde stralingsbundels die enorme versterkingen kunnen geven, wordt door KPN niets gemeld. Evenmin verstrekt KPN informatie over het feit dat deze antennes door hun adaptieve karakter (aanpassing van niet alleen het vermogen, maar ook van de richting en de frequentie aan de vraag) niet meetbaar zijn volgens het gangbare meetprotocol, een van de redenen voor het Directoraat-generaal Parlementaire Onderzoeksdiensten (EPRS) van het Europees Parlement om bij 5G te spreken over *'het uitvoeren van een "experiment" op de menselijke bevolking in volledige onzekerheid over de gevolgen.'*²³

Dit is slechts een voorbeeld van de onjuiste beeldvorming (want gebaseerd op onvolledige informatie) die in de hogerberoepschriften van eisers van de reële risico's van draadloze technologie in het algemeen en van de plaatsing van 5G-antennes in het bijzonder, wordt gegeven. Een vonnis uitsluitend gebaseerd op de hogerberoepschriften van eisers onder weigering van mijn verweerschrift, kan derhalve onmogelijk als een rechtvaardig vonnis worden beschouwd.

In mijn verweerschrift laat ik uitgebreid zien dat door beide eisers veelvuldig gebruik wordt gemaakt van 'defactualisatie', het versluieren, verdacht maken en negeren van wetenschappelijk bewijs van schade. Uiteraard kan het niet zo zijn dat gedefactualiseerde informatie door de rechterlijke macht wordt aanvaard, terwijl mij het recht op verweer dienaangaande zo goed als volledig is ontnomen door mijn verweerschrift niet tot de procedure toe te laten.²⁴

²² Ibidem, pagina 10.

²³ European Parliamentary Research Service / EPRS (2021). *Health Impact of 5G*. Study: Panel for the Future of Science and Technology. Scientific Foresight Unit (STOA) PE 690.012 – July 2021. Pagina VII. Vertaling: DeepL Translate. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/690012/EPRS_STU\(2021\)690012_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/690012/EPRS_STU(2021)690012_EN.pdf)

²⁴ Waaraan ook hier nog dient te worden toegevoegd de geringe mate waarin ik persoonlijk tijdens de hoorzitting verweer heb kunnen voeren door de mij gehinderde digitale toegang (zie bijlage 1).

Om (verdere) schending van de hier genoemde principes te voorkomen, is heropening van het vooronderzoek en de behandeling ter zitting noodzakelijk. Gelieve dit wrakingsverzoek dan ook mede als een hernieuwd verzoek tot heropening van mijn zaak te beschouwen, waarbij ik u vraag om de argumenten uit mijn eerdere verzoek van 30 mei 2022 en de inhoud van mijn bezwaar tegen het proces-verbaal van 13 juni 2022, voor zover in dit wrakingsverzoek van toepassing en hier niet ingebracht, als ingevoegd en herhaald te beschouwen. Dat mijn recht op een eerlijk proces is geschonden, heeft bij mij twijfel doen rijzen over de rechterlijke onpartijdigheid.

3. Recht op een onpartijdige rechter

Het recht op een onpartijdige rechter maakt deel uit van het recht op een eerlijk proces en op dit laatste recht zijn alle in het voorgaande hoofdstuk genoemde argumenten van toepassing. Schending van het recht op een eerlijk proces kan zijn oorzaak hebben in een schending van gedragsnormen die *'legitimate doubt'* over de rechterlijke onpartijdigheid rechtvaardigt, omdat mag worden verwacht dat een rechter deze naleeft. Het niet naleven van deze gedragsnormen kan weer duiden op verstrengeling van belangen en oneigenlijke beïnvloeding van buitenaf en / of politieke en maatschappelijke vooringenomenheid.

In dit derde hoofdstuk ga ik in op de mogelijkheid dat, behalve mijn recht op een eerlijk proces zoals beschreven in hoofdstuk 2, ook mijn recht op een onpartijdige rechter geschonden is.

3.1 Gedragsnormen en kernwaarden van de rechter

In 2014 publiceerde de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (NVvR) de 'NVvR-Rechterscode'²⁵ waarin gedragscodes zijn neergelegd die moeten bijdragen *'aan de instandhouding van de rechtsstaat en het vertrouwen van de burger in het recht'*.²⁶

*'Rechters hebben tot taak om op basis van alle feiten en omstandigheden in een individuele zaak een rechtvaardige beslissing te nemen. Zij moeten zich rekenschap geven van alles wat nodig is om die taak te vervullen en er voor zorgen dat zij daarover in voldoende mate beschikken.'*²⁷

In de gedragscode, die een vertaling is van kernwaarden in gedragsnormen, worden de volgende kernwaarden als elementair beschouwd voor rechters, te weten: 1) onafhankelijkheid; 2) autonomie; 3) onpartijdigheid; 4) deskundigheid en professionaliteit; en 5) integriteit. Volgens de NVvR-Rechterscode zijn deze waarden in vrijwel alle internationale documenten en in veel gedragscodes in andere landen terug te vinden.

Vanwege het belang van deze kernwaarden bij de beoordeling van de (schijn van) partijdigheid en het waken over een eerlijk proces, heb ik in het kader hierna deze kernwaarden uit de NVvR-Rechterscode gedeeltelijk overgenomen om op basis

²⁵ Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak. *NVvR-Rechterscode*. 26 september 2011.

<https://nvvr.org/uploads/documenten/nvvr-rechterscode.pdf>.

²⁶ Ibidem pagina 1.

²⁷ Ibidem. Cursief: WdJ.

daarvan een beeld te krijgen van de rollen die de verschillende rechters (kunnen) hebben gespeeld bij de schending van mijn recht op een eerlijk proces.

Ad 1) Onafhankelijkheid

'Onafhankelijke rechtspraak is geen privilege van de magistraat maar een fundamenteel recht van de burger in een democratische rechtsstaat.

Onafhankelijkheid is een weerslag van de grondwettelijke scheiding der machten tussen wetgevende, uitvoerende en rechtsprekende macht. Onafhankelijke rechtspraak waarborgt dat de beslissing van de rechter vrij van sociale, economische of politieke druk tot stand komt (...).

De rechter stelt de hem²⁸ gegeven onafhankelijkheid ten dienste van de samenleving en geeft daaraan vorm en inhoud met het oog op de rechten en vrijheden van de burgers.

De rechter past het recht toe in iedere individuele zaak die hij behandelt, zonder vrees of dwang van buitenaf. De autonome standpuntbepaling van de rechter staat centraal bij rechterlijke onafhankelijkheid. De rechter moet zijn beslissing kunnen baseren op zijn eigen oordeel zonder enige ongepaste beïnvloeding van de zijde van de procespartijen of het overheidsapparaat en zonder dat zijn oordeel is onderworpen aan een andere (niet in de zelfde zin onafhankelijke) instantie. (...) De rechter bewaakt voortdurend de eigen onafhankelijke oordeelsvorming. Hij is zich ervan bewust dat bepaalde zaken professionele moed van de rechter vereisen om een beslissing te nemen waarvan hij meent dat deze rechtvaardig is, ook al wordt deze beslissing in de samenleving niet breed gedragen. Soms is de rechter genooddaakt om de grenzen van de wet op te zoeken om een rechtvaardige beslissing te nemen. De rechter begrijpt dat daarmee zijn oordeel onderwerp van discussie kan zijn in de samenleving.²⁹

Ad 2) Autonomie

Autonomie van de rechter geeft hem enerzijds de noodzakelijke vrijheid in zijn rechterlijk functioneren en maakt hem daarvoor anderzijds ten volle verantwoordelijk.

Autonomie, ook wel aangeduid als interne onafhankelijkheid, ziet op de bewegingsruimte van de rechter binnen zijn organisatie. De rechter geeft zijn autonomie vorm door middel van zijn zelfstandig optreden en zelfstandige oordeelsvorming terwijl hij deel uitmaakt van een organisatie die moet voldoen aan eisen van doelmatigheid en rechtmatigheid.

²⁸ Waar de mannelijke vorm wordt gebruikt wordt de vrouwelijke vorm geacht te zijn inbegrepen. (Noot in RVvR-Rechtercode.)

²⁹ Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak. *NVvR-Rechterscode*. 26 september 2011. Pagina 3.

<https://nvvr.org/uploads/documenten/nvvr-rechterscode.pdf>.

De rechter is onafhankelijk en daarom in zijn rechterlijk handelen autonoom ten opzichte van de organisatie waarbinnen hij werkt en de collega's met wie hij samenwerkt. De rechter is verantwoordelijk voor zijn eigen beslissing ook als hij daarvoor collega's consulteert. (...)

Ad 3) Onpartijdigheid

Onpartijdigheid van de rechter vormt de basis voor de gelijkwaardige behandeling van partijen en dat is essentieel voor een eerlijk proces.

De kernwaarde onpartijdigheid ziet op het afwezig zijn van (de schijn van) vooringenomenheid van de individuele rechter bij de beoordeling van een geschil. Voorwaarde voor onpartijdige rechtspraak is het negeren van eigen vooroordelen, vooringenomenheden en voorkeuren en het terzijde stellen van ieder mogelijk eigen belang door de rechter. Onpartijdige rechtspraak vormt één van de pijlers voor het vertrouwen van de burger in de rechtspraak.

De rechter behandelt partijen vanuit het perspectief van een objectieve toeschouwer zichtbaar gelijkwaardig. Onpartijdigheid is geen synoniem voor onverschilligheid.

De rechter spreekt recht zonder vooroordeel of voorkeur. De rechter is zich daarom bewust van zijn persoonlijke vooroordelen en voorkeuren en vraagt zich bij zijn oordeelsvorming telkens af of die daarvan vrij is. (...) De rechter behandelt partijen gelijk met inachtneming van de eigenheid van elk individu. (...)

De rechter vermijdt een, in de ogen van een objectieve toeschouwer, schijn van partijdigheid. De rechter voorkomt de schijn van partijdigheid door geen recht te spreken in zaken die zijn persoonlijke, bestuurlijke of zakelijke relaties raken of betreffen. Dit geldt ook ten aanzien van voormalige relaties. (...)

De rechter trekt zich terug of verschoont zich in die zaken waarin hij op grond van feiten of omstandigheden voorziet dat gerechtvaardigde vrees kan ontstaan ten aanzien van zijn onpartijdigheid. Over de reden van verschoning is de rechter in beginsel transparant naar partijen. De rechter ziet wraking als een instrument ten dienste van partijen dat de kwaliteit van de rechtspleging kan bevorderen. (...)

Ad 4) Deskundigheid en professionaliteit

Kwalitatief hoogwaardige rechtspraak vereist professionele en vakbekwame rechters.

Een vakbekwame rechter beschikt over de nodige kennis en vaardigheden. Naast een gedegen kennis van het actuele recht zijn andere aspecten, zoals technische deskundigheden naast professioneel optreden evenzeer van belang. (...) De rechter

is vakbekwaam in zaken waarover hij recht spreekt en hij geeft een zaak terug wanneer hij zichzelf daarin onvoldoende deskundig acht. (...)

De rechter begrijpt de grote invloed die zijn beslissing kan hebben op het leven van de daarbij direct betrokkenen en op de samenleving. De rechter geeft daarom iedere zaak de vereiste zorg en aandacht. (...)

De rechter weet wanneer gebruik te maken van externe deskundigen, weet hen de juiste vragen te stellen en weet hun bijdrage voldoende op zijn merites te beoordelen. (...)

De rechter heeft oog voor de belangen van alle betrokkenen bij een zaak. De rechter heeft een luisterend vermogen en bejegt partijen op een professionele wijze, waardoor partijen zich gehoord en serieus genomen voelen. (...)

De rechter is transparant in zijn oordeel. (....)

Ad 5) Integriteit

Integriteit van de rechter is een essentiële voorwaarde voor de legitimatie van de rechtspraak.

De rechter stelt aan zichzelf hoge eisen op het punt integriteit, omdat hij tot taak heeft toe te zien op naleving van het recht door anderen. Deze kernwaarde vormt een aansporing voor de rechter om, ook onder druk, zijn rug recht te houden en tegen de stroom in te gaan als dat nodig is. (...) Integer gedrag is een essentiële voorwaarde voor de vormgeving van de overige kernwaarden.

De rechter is onkreukbaar, dat wil zeggen: niet chantabel en niet omkoopbaar. De rechter maakt geen oneigenlijk gebruik van de middelen die hem in zijn functie ter beschikking zijn gesteld. (...)

De rechter heeft tot taak een rechtvaardige beslissing te nemen ook wanneer strikte toepassing van het recht daaraan in de weg lijkt te staan. De rechter toont zich standvastig wanneer zijn beslissing indruist tegen de mening van een meerderheid of een minderheid in de samenleving. Dat vereist waar nodig de moed om te zeggen: "tot hier en niet verder".

De eis van integriteit brengt ook mee dat de rechter de organisatie erop aanspreekt als hij onvoldoende wordt gefaciliteerd om een bepaalde zaak te behandelen, zelf onvoldoende is toegerust om de zaak af te doen of als door de werkdruk de kwaliteit van zijn beslissingen nadelig wordt beïnvloed. De rechter doet dit vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid voor een goede rechtsbedeling.

De rechter is in zaken waarin hij recht spreekt niet bevooroordeeld en schenkt

partijen geen privileges. Door middel van zijn professioneel en persoonlijk functioneren staat de rechter er borg voor dat hij geen schade toebrengt aan de publieke beeldvorming ten aanzien van de rechtspraak, de rechterlijke organisatie en het ambt van rechter.

De rechter gedraagt zich prudent en respectvol. De rechter laat dit zien door de manier waarop hij partijen bejegt ter zitting. De rechter treedt partijen en andere actoren binnen de rechtspraak beleefd, oprecht en tactvol tegemoet. De rechter let niet alleen op zijn eigen gedrag, maar heeft ook een signalerende functie. Integriteit impliceert ook dat de rechter collega's aanspreekt op niet integer gedrag. (...)'³⁰

Het belang dat door de overheid en industrie en een groot deel van de samenleving wordt gehecht aan digitale connectiviteit is groot. Als het gaat om de onafhankelijkheid van de rechter, dan vraagt het onderhavige dossier aandacht voor de sociale, economische en politieke druk die heel goed denkbaar of mogelijk zelfs onvermijdbaar een rol heeft gespeeld in deze zaak. Het is aan de rechter om zijn onafhankelijkheid te bewaren en een dergelijke druk te weerstaan. Of die weerstand ook is geboden, is gezien de wijze waarop mijn recht op een eerlijk proces is geschonden de vraag.

Alle in de NVvR-Rechterscode genoemde kernwaarden – *onafhankelijkheid* en het vrij zijn van sociale, economische en politieke druk, *autonomie* of de 'interne onafhankelijkheid' en de daarmee samenhangende zelfstandige oordeelsvorming, *onpartijdigheid* en de drijfveer om partijen zichtbaar gelijkwaardig te behandelen, *deskundigheid* en *professionaliteit* en de noodzaak van zorg en aandacht, wetende dat een onjuiste beslissing de direct betrokkenen en de samenleving kan schaden en *integriteit*, de essentiële voorwaarde voor het vormgeven van de andere kernwaarden – zijn onontbeerlijk om zonder vooringenomenheid de schaduwzijde van digitale connectiviteit te willen kennen en onderzoeken, om vervolgens op basis van *alle* feiten en omstandigheden tot een onafhankelijke oordeelsvorming te komen.

Juist in een procedure als deze, een zaak die volgens de voorzitter 'groot' en 'belangrijk' is, maar uiteraard een probleem vormt voor grote en machtige partijen, mag de in de NVvR-Rechtercode genoemde 'professionele moed' niet ontbreken. Deze moed is nodig omdat de druk van buitenaf op de rechter weleens heel groot zou kunnen zijn. *Alle* kernwaarden – onafhankelijkheid, autonomie, onpartijdigheid, deskundigheid en professionaliteit en integriteit – zijn hard nodig om zich teweer te

³⁰ Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak. *NVvR-Rechterscode*. 26 september 2011. Pagina 3 - 8. <https://nvvr.org/uploads/documenten/nvvr-rechterscode.pdf>.

stellen tegenover

de algemene impopulariteit van berichten over potentiële en reële schade van draadloze technologie en om waarheidsvinding als drijfveer te blijven nemen. Verlies aan contact met de in de NVvR-Rechterscode genoemde kernwaarden moet voor de rechters in deze zaak, alsook voor u als wrakingskamer een signaal zijn dat de rechterlijke onpartijdigheid op het spel staat.

De wijze waarop mijn recht op een eerlijk proces in deze procedure is geschonden ontbeert integriteit in de zin van respect en prudentie tegenover mijn processuele positie en de rechten van de mens. Omdat integriteit de essentiële voorwaarde is voor het vormgeven van de andere kernwaarden en niet alleen het eigen gedrag, maar ook het wijzen op niet-integer gedrag van collega's omvat, ga ik er vanuit dat met het afwijzen namens de meervoudige kamer van mijn verzoek tot heropening van het vooronderzoek en de behandeling ter zitting van 30 mei 2022 door griffier mr. M.L.M. van Loo, elk van de drie rechters van deze meervoudige kamer op hun eigen manier *niet* de integriteit (en daarmee de voorwaarden voor de andere kernwaarden) hebben gediend.

3.2 'Legitimate doubt' over rechterlijke onpartijdigheid

Dit wrakingsverzoek wordt ingediend tegen de achtergrond van een opvallende onverschilligheid van de Afdeling tegenover de processuele schade die ik in de onderhavige procedure heb opgelopen (zie bijlage 1 en 2). Een zo grote onverschilligheid tegenover een rechtszoekende kan, uitgaande van de hoge standaarden waaraan een rechter volgens NVvR-Rechterscode zou moeten voldoen, niet zonder betekenis zijn.

De NVvR-rechterscode stelt nadrukkelijk dat onpartijdigheid *niet synoniem is voor onverschilligheid*³¹. Vanuit onverschilligheid is geen rechtvaardig oordeel mogelijk en kan een rechter evenmin zien hoe groot de invloed van zijn beslissing is of kan zijn *'op het leven van de daarbij direct betrokkenen en op de samenleving'*.³² De onverschilligheid tegenover mijn belang staat lijnrecht tegenover de opmerking die de voorzitter van de meervoudige kamer, mr. E.A. Minderhoud, aan het begin van de zitting maakte dat het hier gaat om een 'grote en belangrijke zaak' (zie bijlage 1), waaruit zou moeten blijken dat de zaak hem juist *niet* onverschillig laat. De onverschilligheid tegenover mijn belang kan dus symptomatisch zijn voor het schade lijden van de

³¹ Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak. NVvR-Rechterscode. 26 september 2011. Pagina 4. <https://nvvr.org/uploads/documenten/nvvr-rechterscode.pdf>.

³² Ibidem, pagina 6.

onpartijdigheid.

Als onpartijdigheid van de rechter *'de basis [vormt] voor de gelijkwaardige behandeling van partijen'*³³, dan ligt het voor de hand dat bij het *niet* gelijkwaardig behandelen van partijen de *schijn van partijdigheid* wordt gewekt. In de *'Leidraad onpartijdigheid en nevenfuncties in de rechtspraak'* van de NVvR wordt onpartijdigheid gedefinieerd als *'het afwezig zijn van uitzonderlijke omstandigheden die zwaarwegende aanwijzingen opleveren dat de rechter vooringenomenheid koestert, althans dat de dienaangaande bestaande vrees objectief gerechtvaardigd is (HR 18 november 1997, NJ 1998, 244).'*³⁴ Het *aanwezig* zijn van dergelijke *'uitzonderlijke omstandigheden'*, zoals het geval was bij de behandeling van mijn zaak (zie mijn brief van 30 mei 2022, bijlage 1), roept daarentegen juist een legitieme vrees voor partijdigheid op.

Voorbeelden van uitzonderlijke omstandigheden in deze zaak zijn: 1) een door de Raad van State gemaakte en niet herstelde procedurefout; 2) de weigering van mijn verweerschrift als gevolg van 1; 3) de mij gehinderde deelname aan de zitting via de videoverbinding; 4) het niet horen van een cruciale getuige-deskundige; 5) het niet aanwezig zijn van videobeeld in de zittingszaal; en 6) het niet toelaten van publiek veroorzaakt door het geven van onjuist informatie over het delen van de Teamslink door de griffier.

In de jurisprudentie van het EHRM wordt onderscheid gemaakt tussen subjectieve en objectieve onpartijdigheid en is vastgelegd dat ook de schijn van partijdigheid moet worden vermeden.

"Het bestaan van onpartijdigheid [...] moet worden vastgesteld aan de hand van een subjectieve toets, dat wil zeggen op basis van de persoonlijke overtuiging van een bepaalde rechter in een bepaalde zaak, en ook op basis van een objectieve toets, dat wil zeggen dat wordt nagegaan of de rechter voldoende garanties heeft geboden om elke legitieme twijfel in dit opzicht uit te sluiten."³⁵

Bij *subjectieve (on)partijdigheid* gaat het om de persoonlijke instelling van de rechter.³⁶

'Een rechter die zich van zijn persoonlijke opvattingen bewust is, zal in het algemeen in staat moeten zijn zich hiervan zodanig te distantieëren dat deze opvattingen zijn onafhankelijkheid en onpartijdigheid, de essentialia voor een eerlijk proces, niet in de weg staan.'³⁷

³³ Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak. *Leidraad onpartijdigheid en nevenfuncties in de rechtspraak*. Januari 2014. Pagina 7. <https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/Leidraad-onpartijdigheid-en-nevenfuncties-in-de-rechtspraak-januari-2014.pdf>.

³⁴ Ibidem.

³⁵ Ibidem, pagina 8. Oorspronkelijk in de leidraad aangehaald citaat uit een uitspraak van het EHRM van 24 mei 1989, NJ 1990, 627 (Hauschildt) door mij vertaald via DeepL Translate.

³⁶ Aanbevelingen wrakingsprotocol gerechtshoven en rechtbanken, pagina 1. <https://01-strafrecht-advocaat.nl/wp-content/uploads/2016/11/ModelWrakingsprotocol.pdf>.

De *objectieve aspecten* gaan over feiten en omstandigheden die, ongeacht de persoonlijke instelling van de rechter, grond geven om te vrezen dat de rechter niet onpartijdig is, waarbij ook de (te vermijden) schijn van partijdigheid van belang is.³⁸

'Bij de toets op objectieve onpartijdigheid gaat het om feiten of omstandigheden die, ongeacht de persoonlijke instelling van de rechter, grond geven te vrezen dat een rechter partijdig is. Hierbij is ook de schijn van partijdigheid van belang. De verzoeker hoeft niet te bewijzen dat die feiten of omstandigheden daadwerkelijk tot vooringenomenheid hebben geleid: "legitimate doubt" kan voldoende zijn.'³⁹

'Rechters moeten niet alleen zelf overtuigd zijn van hun eigen (subjectieve) onpartijdigheid, maar er moet ook naar de buitenwereld toe geen sprake zijn van (objectieve) feiten of omstandigheden waardoor aan die onpartijdigheid kan worden getwijfeld.'⁴⁰

Vastgesteld kan worden dat ten aanzien van de hogerberoepsprocedure RvS 202100651/1/R4 (gevoegd met RvS 202100729/1/R4) drie procespartijen hun belang hebben geprobeerd te verdedigen: de overheid (gemeente), de telecomindustrie (KPN) en een burger (ondergetekende). Daarbij komt het in mijn zaak feitelijk neer op het belang van digitale connectiviteit tegenover gezondheidsbelangen en risico's van gezondheidsschade. Het belang van digitale connectiviteit wordt in gezamenlijkheid verdedigd door overheid en industrie, die (zeker in gezamenlijkheid) uiteraard een veel machtiger partij zijn dan de burger die voor zijn gezondheidsbelang probeert op te komen. Juist de veel kwetsbaarder positie van de burger zou een rechter er extra alert op moeten maken dat de rechtspositie van de burger gewaarborgd blijft. Dit is een les die de Toeslagenaffaire de Rechtspraak heeft voorgehouden.

Omdat ik mij als procespartij verzet tegen gekoesterde plannen tot verregaande digitale connectiviteit, waarbij ik de veiligheidsclaim van draadloze technologie (gebaseerd op de ICNIRP-richtlijnen) bestrijd en van het standpunt uitga dat er sprake is van ernstige gezondheidsrisico's, is het van belang dat de rechter bij zijn oordeelsvorming vrij is van voorkeuren en vooroordelen ten aanzien van (de veiligheid van) digitale connectiviteit. Elke voorkeur en elk vooroordeel in die richting kan een onpartijdig oordeel beïnvloeden en een rechtvaardig vonnis in de weg staan. Juist vanwege de controverse op dit gebied, wordt des te meer van de rechter gevraagd om zonder voorkeur of vooroordeel recht te spreken. De Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak schrijft in de *Leidraad onpartijdigheid en nevenfuncties in de rechtspraak*:

³⁷ Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak. *NVvR-Rechterscode*. 26 september 2011. Pagina 10.

<https://nvvr.org/uploads/documenten/nvvr-rechterscode.pdf>.

³⁸ Ibidem.

³⁹ Wetenschappelijk Onderzoek en Documentatie Centrum / WODC (2002). *Schijn van partijdigheid rechters*. Ministerie van Justitie. WODC-publicatie 199. Pagina 14. https://repository.wodc.nl/bitstream/handle/20.500.12832/1144/wodc-199-schijnvanpartijdigheid_tcm28-67063.pdf?sequence=2&isAllowed=y.

⁴⁰ Ibidem, pagina 15.

‘In een rechtsstaat wordt de roep om recht beantwoord. In de kern betekent dit dat:

- een ieder recht heeft op toegang tot een onafhankelijke en onpartijdige rechter;
- de onpartijdigheid van de rechter in iedere situatie boven elke twijfel verheven is;
- de onpartijdigheid in alle gevallen zichtbaar is in het optreden van de rechter.

Naast onafhankelijkheid en onpartijdigheid is integriteit een kernwaarde van rechtspraak. Het begrip hangt nauw samen met de rechterlijke onpartijdigheid. De Rechtspraak (als organisatie¹) moet er blijk van geven te beantwoorden aan redelijke verwachtingen van de buitenwereld op dit punt. Hier geldt het adagium: “Justice must not merely be done but must also be seen to be done” (Value 3, Integrity, in the Bangalore Principles of Judicial Conduct, 2006).⁴¹

De onpartijdigheid van een rechter moet dus ‘*boven elke twijfel verheven*’ zijn, maar ook ‘*in alle gevallen zichtbaar*’ in zijn optreden.

In de eerdergenoemde WODC-publicatie van het Ministerie van Justitie en Veiligheid wordt uitgebreid ingegaan op de ‘bejegening’ door de rechter van een procespartij als een van de redenen voor wraking.

‘Onder bejegening of behandeling van de zaak vallen aspecten zoals: uitlatingen of handelingen van rechters, ongelijke behandeling, schending van hoor en wederhoor, procedurefouten en vooringenomenheid. (...) Het kan hier gaan om het niet accepteren van bewijsstukken die de verzoeker wil overleggen, of de weigering van de rechter om een getuige te horen. Ook de wijze van ondervragen, een geïrriteerde houding of het innemen van bepaalde standpunten door de rechter vormen voor partijen aanleiding om te wraken. (...). Ook (vermeende) procedurefouten vormen een aanknopingspunt om te wraken.’⁴²

Handelingen van rechters, schending van hoor en wederhoor en procedurefouten vormen onder andere redenen om te wraken. Deze redenen zijn ook van toepassing op deze procedure (zie hoofdstuk 2). Als het gaat om de bij deze procedure betrokken rechters, speelt ook hun *objectieve onpartijdigheid* een rol. Het WODC schrijft:

‘Rechters (en ook partijen) zijn zich ervan bewust geworden dat ook sprake moet zijn van “objectieve onpartijdigheid”, dat wil zeggen dat zij naar de partijen toe voldoende garanties moeten geven dat geen legitieme twijfels omtrent hun onpartijdigheid bestaan.’⁴³

‘In het algemeen geldt dat die objectiviteit als zelfstandig vereiste voor een behoorlijke procesgang zwaarder gaat wegen, *naarmate de normen op grond waarvan de rechter tot zijn oordeel moet komen, minder nauwkeurig zijn*. De vrijheid die de rechter dan bij zijn moeilijk naderhand toetsbare oordeelsvorming heeft, is slechts aanvaardbaar, indien bij alle betrokkenen redelijkerwijs de overtuiging kan bestaan dat deze in alle onbevangenheid tot zijn beslissing is

⁴¹ Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak. *Leidraad onpartijdigheid en nevenfuncties in de rechtspraak*. Januari 2014. Pagina 3. <https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/Leidraad-onpartijdigheid-en-nevenfuncties-in-de-rechtspraak-januari-2014.pdf>.

⁴² Wetenschappelijk Onderzoek en Documentatie Centrum / WODC (2002). *Schijn van partijdigheid rechters*. Ministerie van Justitie. WODC-publicatie 199. Pagina 27 - 28. https://repository.wodc.nl/bitstream/handle/20.500.12832/1144/wodc-199-schijnvanpartijdigheid_tcm28-67063.pdf?sequence=2&isAllowed=y.

⁴³ Ibidem, pagina 6.

*gekomen. Die onbevangenheid - zij is nimmer volledig te garanderen - wordt makkelijker bereikt, naarmate de afstand van de rechter tot de belangen waarover hij te oordelen heeft, groter wordt.'*⁴⁴

In 3.3 en 3.4 zal ik de *'legitimate doubt'* over de onpartijdigheid van mr. E.A. Minderhoud en mr. G.O. van Veldhuizen verder bespreken. In de houding en de achtergrond van mevrouw mr. H.G. Sevenster, het derde lid van de meervoudige kamer in deze procedure, vond ik naast de hiervoor aangegeven redenen voor wraking geen aanwijzingen voor mogelijke partijdigheid.

3.3 'Legitimate doubt' over onpartijdigheid mr. E.A. Minderhoud

Een onpartijdige houding van de rechter wordt gekenmerkt door de afwezigheid van (de schijn van) vooringenomenheid. Eerder ging ik in op de schending van mijn recht op een eerlijk proces als reden voor wraking. Hier ga ik dieper in op de *'legitimate doubt'*, de gerechtvaardigde twijfel over de onpartijdigheid van de voorzitter van de meervoudige kamer, mr. E.A. Minderhoud, op basis van de wijze waarop hij leiding gaf aan de behandeling ter zitting op 16 mei 2022 en op basis van zijn (voormalige) betrekkingen en gebleken interesses. Uit laatstgenoemde blijkt dat mogelijk sprake is van een (dreiging van) verstrengeling van belangen, beïnvloeding van buitenaf of politieke of maatschappelijke vooringenomenheid die een mogelijke verklaring kunnen vormen voor zijn onverschillige houding tegenover mijn belang en de processuele schade die ik in deze procedure heb opgelopen.

3.3.1 Mr. E.A. Minderhoud tijdens de behandeling ter zitting

'Legitimate doubt' over de onpartijdigheid van mr. E.A. Minderhoud is in de eerste plaats gebaseerd op de wijze waarop mijn recht op een eerlijk proces is geschonden en op de houding / bejegening van mr. E.A. Minderhoud tijdens de behandeling ter zitting.⁴⁵ De voorzitter gaf geen blijk van enige vorm van inzicht in mijn situatie of belang, noch leek hij over enige kennis te beschikken van het bewijs dat ik tegen het 'alles is veilig-paradigma' had ingebracht. Er was geen sprake van een luisterend oor ten aanzien van mij en mijn advocaat zodanig dat wij ons gehoord en serieus genomen voelden⁴⁶ (zie ook bijlage 1 en 3).

⁴⁴ Leidraad onpartijdigheid van het hof van discipline. Pagina 9. <https://hofvandiscipline.nl/wp-content/uploads/2021/07/Leidraad-onpartijdigheid-en-integriteit-van-het-hof-van-discipline.pdf>.

⁴⁵ Hoewel ik gedurende anderhalf uur niet aan de zitting kon deelnemen via de videoverbinding omdat mijn microfoon niet aan zou staan (zie bijlage 1) heb ik zelf wel de zitting redelijk goed kunnen volgen. Hoewel steeds onderbroken doordat ik een oplossing probeerde te vinden voor de mij gehinderde toegang, was het gebrek aan oog voor mijn processuele schade door de weigering van mijn verweerschrift en het gemis aan kennis over en inzicht in de informatie en bewijzen die ik had ingebracht vanaf het begin voor mij goed voelbaar.

⁴⁶ Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak. *NVvR-Rechterscode*. 26 september 2011. Pagina 6. <https://nvvr.org/uploads/documenten/nvvr-rechterscode.pdf>.

Tijdens de zitting deed de voorzitter geen enkele moeite om de processuele schade zoals beschreven in mijn brief van 30 mei 2022 te voorkomen en de beginselen van hoor en wederhoor en van *'equality of arms'* toe te passen of te bewaken. Opvallend was zijn geringe (zo niet ontbrekende) interesse in de (betekenis van) mogelijke gezondheidsrisico's en aangetoonde biologische effecten van draadloze technologie. Heldere, informatieve vragen die getuigen van de intrinsieke motivatie tot waarheidsvinding ontbraken vrijwel geheel.

Van de nodige zorg en aandacht voor en kennis van mij dossier was aantoonbaar sprake tijdens de zitting van 20 oktober 2020 bij de bestuursrechter in Arnhem.⁴⁷ Het was op basis van deze prudentie en de aantoonbare kennis die de rechter had opgedaan van de inhoud van mijn (lijvige) beroepschrift, dat hij tot zijn vonnis kwam en mij als belanghebbende bij het bestreden besluit erkende. Daarbij had hij, in strijd met de gangbare mening, de moed om te oordelen dat gezondheidsrisico's bij veldsterktes $< 1 \text{ V/m}$ (dat wil zeggen, ruim onder de als veilig beschouwde ICNIRP-limieten) niet kunnen worden uitgesloten. Op basis van de inhoud en argumenten in mijn beroepschrift is een dergelijk vonnis mijns inziens volkomen gerechtvaardigd, maar ook alleen mogelijk als er sprake is van een onpartijdig oordeel, waarbij aan de stem van de burger evenveel waarde wordt gehecht als aan de stem van de (veel machtiger) overheid en industrie.⁴⁸

Van een vergelijkbare zorg en inzicht gaf de voorzitter van de meervoudige kamer in bovengenoemde hoger beroepsprocedure geen blijk en het is opvallend hoe weinig moeite hij heeft gedaan om (1) ervoor te zorgen dat de mij gehinderde digitale toegang tot de zitting werd verholpen⁴⁹; (2) ervoor te zorgen dat mijn getuigedeskundige (de Zweedse oncoloog professor Lennart Hardell, expert op het gebied van EMV en gezondheid), via een videoverbinding alsnog gehoord zou worden; (3) inzicht te krijgen in het voorgenomen gebruik van de zendmast in Haarlo en de betekenis en de risico's verbonden aan het nieuwe 5G-netwerk en de nieuwe 5G-technologie en (4) aan te dringen op meer duidelijkheid als de informatie van eisers in het vage bleef of ronduit onjuist was. Ook is de vraag gerechtvaardigd (5) van waaruit

⁴⁷ ECLI:NL:2020:RBGEL:6699. <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBGEL:2020:6699>.

⁴⁸ Ook hierbij verwijs ik naar artikel 6 EVRM dat voor elke partij een eerlijk proces moet waarborgen, waarbij het principe van hoor en wederhoor en van *equality of arms* deugdelijk wordt toegepast.

⁴⁹ De man verantwoordelijk voor de videoverbinding bleek om 14:50 uur nog in de receptie te zitten en niet in de zittingszaal, terwijl toen al ruimschoots duidelijk was dat ik gehinderd werd om deel te nemen aan de videoverbinding en de problemen met de verbinding met professor Hardell niet waren opgelost. Dit blijkt uit een telefoongesprek dat iemand uit mijn netwerk – die bereid is te getuigen – om die tijd met de receptioniste (Peggy) voerde. Volgens deze receptioniste stond mijn naam zelfs niet op de lijst van mensen die I aan de zitting deelnamen. Tijdens een tweede gesprek, om 15:00 uur gaf de receptioniste aan dat mijn naam niet op de lijst stond van mensen die hadden ingelogd, terwijl ik mij al om 13:30 had aangemeld en op het moment van dit gesprek wel in de zittingszaak was toegelaten, echter zonder hoorbaar te zijn, omdat mijn microfoon het niet zou doen. Wat deze problemen / eigenaardigheden te betekenen hadden is mij nog met het schrijven van dit wrakingsverzoek nog steeds niet bekend.

het verzoek werd gedaan om ‘niet in herhaling te vervallen’, na de verzekering dat het dossier ‘grondig was bestudeerd’ (wat mij niet is gebleken) – heeft een rechtszoekende niet het recht om zijn belangen ter zitting op zijn eigen manier te verdedigen en hoe kan een rechtszoekende weten wat een ‘grondige studie’ van het dossier inhoudt? – en werd (6) mijn advocaat-gemachtigde mevrouw mr. M.D. Ubbink ter zitting door de voorzitter – zoals ze het zelf verwoordde – ‘opvallend kort gehouden’. Er werden (7) door de voorzitter geen informatieve vragen gesteld over de door mij geopperde gezondheidsrisico’s en opvallend is (8) het volledig uitblijven van vragen over 5G, terwijl de zendmast een paraplu-functie zal vervullen voor smallcells die, dicht op de bevolking, op ongeveer elke 100 meter zullen worden geplaatst en de stralingsdichtheid (ook in Haarlo) enorm zullen doen toenemen. Tot slot (9) werd door de voorzitter wel erg lichtvoetig voorbij gegaan aan de processuele schade die ik, door de weigering van mijn verweerschrift (met 470 pagina’s zorgvuldig opgebouwde bewijslast, waar ik gedurende een jaar aan heb gewerkt) tijdens de zitting opliep. De scherpe toon waarop de voorzitter mijn advocaat-gemachtigde terecht wees in reactie op haar verzoek om dan ten minste de door mij geschreven samenvatting (van nog geen 2,5 pagina) in de procedure mee te nemen (‘Wij nemen geen stukken meer aan!’)⁵⁰, gaf ook geen blijk van een streven naar waarheidsvinding.

De voorzitter moet zich bovendien toch gerealiseerd hebben, dat het wel tot de procedure toelaten van mijn (16 pagina’s tellende) beroepschrift in reactie op het nieuwe besluit op bezwaar⁵¹, volkomen betekenisloos is als het gaat om mijn verweer in hoger beroep en de mogelijkheid mij tegen het hoger beroep van eisers te verdedigen. De inhoud van dit beroepschrift is immers pas relevant op het moment dat ik door de Raad van State als belanghebbende bij het bestreden besluit wordt erkend en mijn complete pleidooi ten aanzien van deze belanghebbendheid was met het weigeren van mijn verweerschrift nu juist buiten de procedure geplaatst. De schending van mijn recht op verdediging in hoger beroep wordt niet gecompenseerd door het toelaten van dit beroepschrift.

Ook het feit dat ik gedurende anderhalf uur gehinderd was om aan mijn eigen rechtszaak deel te nemen, werd met een kwinkslag door de voorzitter afgedaan (‘Gelukkig bent u door uw advocaat-gemachtigde vertegenwoordigd’), een advocaat-gemachtigde die echter niet alleen ‘kort’ werd gehouden, maar die ook over slechts

⁵⁰ Omdat ik vlak daarvoor pas digitaal was toegelaten tot de zitting – overigens zonder dat ik mij hoorbaar kon maken, omdat mijn microfoon volgens de voorzitter niet aan zou staan – is dit moment me helder bijgebleven.

⁵¹ Besluit van de gemeente van 10 juni 2021 naar aanleiding van het vonnis van de bestuursrechter in Arnhem van 18 december 2020, waarin de gemeente mij (conform de opdracht van de rechter) als belanghebbende erkent, maar mijn bezwaar ongegrond verklaart.

oppervlakkige kennis beschikte om de inhoudelijke kant van de zaak te bepleiten. Om die reden bestond tussen mij en mijn advocaat de afspraak dat ik over alle inhoudelijke kwesties het woord zou voeren.⁵²

Als een rechter om welke reden dan ook oog voor het belang van een procespartij ontbeert, dan kan hij de direct betrokkene en de samenleving schade toebrengen en kan hij geen recht spreken. Als hij weigert verantwoordelijkheid te nemen voor onzorgvuldigheden en fouten, waaronder een procedurele fout die tot processuele schade van de rechtszoekende heeft geleid, dan kan er van een eerlijk proces geen sprake meer zijn.

Het is de onverschilligheid ten aanzien van mijn belang, die mij ertoe heeft aangezet om de achtergrond van de rechter die in deze zaak het minste (zeg maar, geen) oog had voor mijn situatie, te onderzoeken. Daarbij kwam ik tot de conclusie dat ook de achtergrond van mr. E.A. Minderhoud tenminste *'legitimate doubt'*⁵³, oftewel legitieme twijfel over zijn onpartijdigheid in deze specifieke zaak rechtvaardigt.

3.3.2 Mr. E.A. en zijn betrokkenheid bij NautaDutilh

Voorafgaande aan zijn benoeming tot Staatsraad in de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, was mr. E.A. Minderhoud gedurende bijna 32 jaar, van zijn 24^e tot zijn 56^e levensjaar (1982–2014), als advocaat en later als partner verbonden aan advocatenkantoor NautaDutilh. De grote inzet van mr. E.A. Minderhoud voor NautaDutilh mag blijken uit de woorden van bestuursvoorzitter mr. Michaëla Ulrici bij zijn afscheid in september 2014:

‘Wij zijn Erik, die bijna 32 jaar aan NautaDutilh verbonden is geweest, waarvan 25 jaar als partner, zeer erkentelijk voor zijn inzet voor kantoor en onze cliënten. Wij feliciteren hem van harte met zijn prestigieuze benoeming en wensen hem veel succes.’⁵⁴

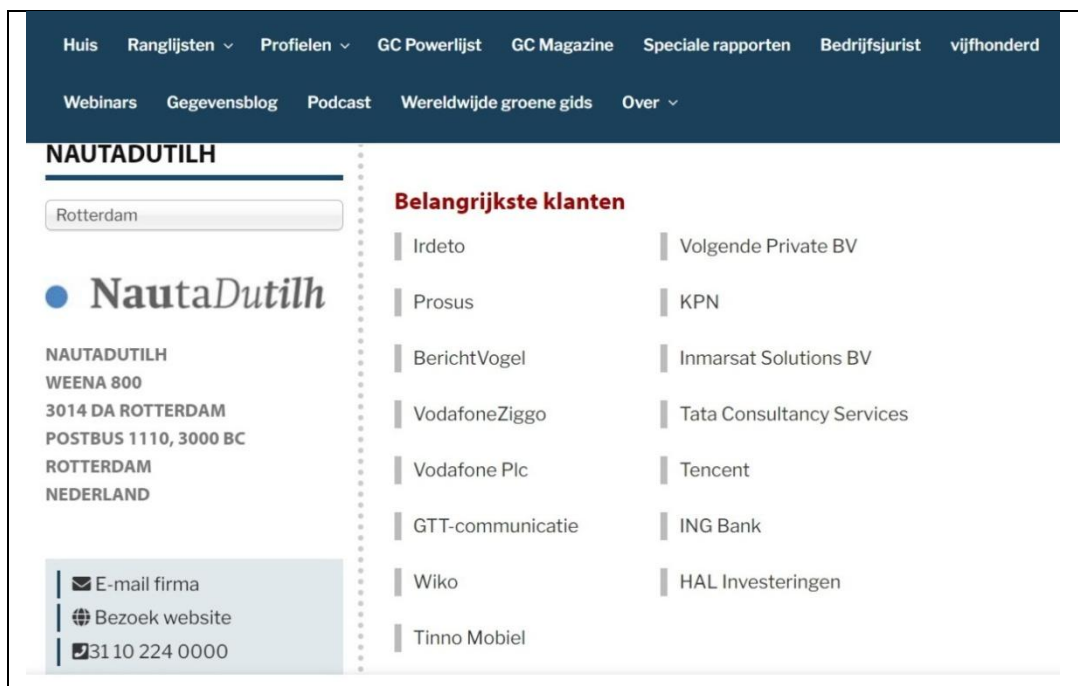
NautaDutilh werkt nauw samen met onder andere de telecomsector. KPN, appellant in deze procedure is in deze sector een van hun belangrijkste klanten (zie figuur 1). Op de website van ‘The Legal 500’ adverteert NautaDutilh als volgt over de relatie met hun klanten:

⁵² Vanaf het begin van onze samenwerking, mede gezien het beperkt beschikbare budget voor mijn verdediging, hebben mevrouw mr. M.D. Ubbink en ik afgesproken dat ik de zaak inhoudelijk zou bepleiten en zij juridisch. De kennis die ik in de afgelopen 5 jaar heb opgedaan kon onmogelijk door haar ter zitting worden ingebracht. Zie ook mijn verzoek tot heropening van het vooronderzoek en de behandeling ter zitting van 30 mei 2022 in bijlage.

⁵³ Aanbevelingen wrakingsprotocol gerechtshoven en rechtbanken, pagina 1. <https://01-strafrecht-advocaat.nl/wp-content/uploads/2016/11/ModelWrakingsprotocol.pdf>.

⁵⁴ <https://www.nautadutilh.com/nl/information-centre/nieuws/erik-minderhoud-staatsraad-raad-van-state>.

‘Met de meeste van onze klanten hebben we een langdurige relatie, wat ons doel markeert: we gaan voor de lange termijn. We streven ernaar om bij te dragen aan de business van onze klanten met een goed begrip van de onderliggende industrieën en hun strategische en economische drijfveren. In een steeds toenemende competitieve omgeving geloven we dat we een verschil kunnen maken voor onze klanten door de beste expertise van onze multidisciplinaire teams te combineren, door onze proactieve benadering en door op elk moment een uitzonderlijke klantervaring te bieden.’⁵⁵

Figuur 1. Mr. E.A. Minderhoud werkte gedurende bijna 32 jaar voor advocatenkantoor Nautadutilh, die nauw samenwerkt met de telecomindustrie, waaronder KPN, procespartij in deze procedure. Bron: <https://www.legal500.com/firms/10416-nautadutilh/10941-rotterdam-netherlands/>. Geraadpleegd 18 juni 2022.

Hoewel we hier spreken over een zakelijke relatie van mr. E.A. Minderhoud die bijna 8 jaar geleden is beëindigd, en deze betrekking niet langer vermeld wordt in het register nevenfuncties van rechters, omdat er vanuit wordt gegaan dat een rechter die meer dan 6 jaar binnen de rechtspraak werkt, geen belang meer heeft bij zijn oude functie⁵⁶, roept de schending van mijn recht op een eerlijk proces, in combinatie met de onverschillige houding van mr. E.A. Minderhoud ten aanzien van mijn processuele schade en belang, de vraag op in hoeverre zijn jarenlange betrokkenheid bij Nautadutilh niet nog altijd doorwerkt. Hij heeft immers 32 jaar, dat wil zeggen, het grootste deel van zijn werkzame leven, in dit bedrijf en de daarmee verbonden bedrijfscultuur doorgebracht, waarvan 25 jaar als partner.

⁵⁵ <https://www.legal500.com/firms/10416-nautadutilh/10941-rotterdam-netherlands/>. Vertaling Google Translate.

⁵⁶ Beroepsgegevens en nevenfuncties van rechters <https://namenlijst.rechtspraak.nl/#/zoeken/index>.

NautaDutilh is al jarenlang betrokken bij de belangen van klanten in de telecomindustrie. In 2006 adviseerde Nauta Dutilh bijvoorbeeld bij de overname van Telfort door KPN.⁵⁷ In 2012 stond NautaDutilh als adviseur aan het begin van het delen van mobiele opstelpunten (door Vodafone en KPN)⁵⁸ en daaraan gerelateerde faciliteiten, onder andere om tot een betere dekking van netwerken te komen en netwerkkosten te verlagen. Ook adviseert NautaDutilh al jarenlang onder andere bij frequentieveilingen en bij de verticale integratie in de telefoniemarkt, waarbij kleinere bedrijven door grotere (zoals Vodafone of KPN) worden overgenomen.⁵⁹ De vriendschappelijke betrekkingen worden versterkt in de jaarlijkse Zuidas Zomercompetitie, een voetbaltoernooi waaraan zowel NautaDutilh als KPN deelnemen.⁶⁰

Recentelijk heeft NautaDutilh Nord Security juridisch ondersteund bij het kapitaalinjectie van maar liefst honderd miljoen dollar om te kunnen bouwen aan een beter netwerk.

‘Nord Security, het moederbedrijf van de bekende Virtual Private Network (VPN)-dienst NordVPN, heeft honderd miljoen dollar opgehaald bij hoofdzakelijk Europese investeerders. NautaDutilh en Loyens & Loeff zijn de betrokken juridisch adviseurs. (...) Nord Security werd bij de kapitaalinjectie juridisch ondersteund door NautaDutilh. (...) Een Virtual Private Network, oftewel VPN, verbindt een computer, smartphone of tablet via een andere pc, een server op afstand, met het internet. Zo kan de gebruiker het internet gebruiken via de verbinding van die externe server. Hierdoor kan meer privacy vriendelijk worden gesurft, maar ook een connectie worden gemaakt met bijvoorbeeld een bedrijfsnetwerk.’⁶¹

Over haar *branchefocus op de telecom* vermeldt ‘The Legal 500’:

‘Het groeiende team biedt een volledig aanbod op het gebied, met bijzondere ervaring in grensoverschrijdende fusies en overnames, regelgeving, procesvoering en administratief recht. Het bedrijf heeft ook sterke punten in het adviseren over OTT-platforms⁶² en outsourcing in telecom.’⁶³

⁵⁷ <https://www.advocatie.nl/deals/qa-in-de-ma-joost-den-engelsman-van-nautadutilh/>.

⁵⁸ Het delen van opstelpunten zoals antenne-masten door telecom-operators is niet altijd vanzelfsprekend geweest. Vodafone en KPN waren de eerste telecom-operators die hierin, geadviseerd door NautaDutilh in 2012 in de vorm van een pilot een samenwerking aangingen. <https://www.nautadutilh.com/nl/information-centre/nieuws/nautadutilh-staat-vodafone-bij-in-samenwerking-met-kpn>.

⁵⁹ <https://www.advocatie.nl/deals/advocatenkantoren-nautadutilh-en-akd-adviseren-bij-overname-belcompany-door-vodafone/>.

⁶⁰ <https://www.advocatie.nl/deals/nautadutilh-wint-zuidas-zomercompetitie/>.

⁶¹ <https://www.advocatie.nl/deals/nordvpn-haalt-100-miljoen-op-nautadutilh-en-loyens-loeff-adviseren/>.

⁶² ‘De naam “OTT” is een acroniem dat staat voor “over-the-top”. Het verwijst naar een vorm van mediadistributie die concurreert met traditionele satelliet- of kabeltelevisie. De meeste media zullen in de toekomst via internet worden aangeleverd en geconsumeerd. (...) De app of website die kijkers willen gebruiken om toegang te krijgen tot hun favoriete programma’s en films, wordt een OTT-streamingservice genoemd. Deze services zijn beschikbaar op verschillende apparaten die met internet zijn verbonden, zoals pc’s, smartphones, tablets, smart-tv’s, gameconsoles en meer.’ Een voorbeeld van een OTT-platform is IBM Cloud Video. <https://nl.techbriefly.com/wat-is-het-ott-platform-tech-50378/>.

⁶³ <https://www.legal500.com/firms/10416-nautadutilh/10941-rotterdam-netherlands/>. Geraadpleegd 18 juni 2022.

Dat mr. E.A. Minderhoud zich sinds zijn vertrek in 2014 nog steeds bij NautaDutilh betrokken voelt, blijkt uit het feit dat hij via zijn LinkedIn-pagina NautaDutilh volgt, waardoor niet kan worden uitgesloten dat de organisatie nog steeds invloed heeft op zijn voorkeuren en handelen. Deze betrokkenheid bij NautaDutilh, die gezien zijn lange staat van dienst binnen deze organisatie begrijpelijk is, maakt, mede de schending van mijn recht op een eerlijk proces in ogenschouw nemend, *'legitimate doubt'* over zijn onpartijdigheid in bovengenoemde procedure gerechtvaardigd.

Opgemerkt zij daarbij dat, als het gaat om toenemende digitalisering en de uitrol van 5G, niet alleen de telecom-industrie waaronder KPN een belang heeft, maar dat dit ook geldt voor andere klanten van NautaDutilh die in toenemende mate van digitale connectiviteit gebruik (willen) maken en daarvan afhankelijk zijn. Bijvoorbeeld klanten uit de financiële sector, die volgens NautaDutilh *'digitale transformatie'* bovenaan de prioriteitenlijst hebben staan. Dit omvat onder andere 'een beter gebruik van kunstmatige intelligentie', 'processen voor machine-learning' en 'een grotere afhankelijkheid van de openbare cloud' (zie figuur 2).⁶⁴

Deze digitale transformatie in de financiële sector, ook wel financiële technologie of kortweg 'fintech' genoemd, is een opkomende markt/industrie die gebruik maakt van digitale technologie, zoals bijvoorbeeld smartphones voor mobiel bankieren, investeringsdiensten en cryptovaluta, om de dienstverlening binnen de financiële wereld te verbeteren.⁶⁵

Over haar *branchefocus op informatietechnologie* schrijft NautaDutilh:

'Het team biedt het volledige scala aan diensten aan IT-klanten, adviseert over outsourcingprogramma's en softwarelicenties, cloud computing⁶⁶, OTT en fintech, naast het handelen over zaken die multidisciplinaire expertise vragen, waarvoor de groep een beroep kan doen op de expertise van haar corporate (...), financiële, fiscale en regelgevende deskundigen. De praktijk heeft een aantal platforms en initiatieven geïmplementeerd om klanten te helpen met efficiënte communicatie en heeft een "ESG⁶⁷ Opportunity Audit" ontwikkeld om klanten te helpen bij het meten of screenen van haar activiteiten op ESG-wet- en

⁶⁴ <https://www.legal500.com/firms/10416-nautadutilh/10941-rotterdam-netherlands/>.

⁶⁵ https://nl.wikipedia.org/wiki/Financi%C3%A4le_technologie.

⁶⁶ 'De definitie van cloud kan nogal vaag klinken, maar in feite is het een term die wordt gebruikt voor de beschrijving van een globaal netwerk van servers, elk met een unieke functie. De cloud is geen fysiek ding, maar een reusachtig netwerk van externe servers overal ter wereld die aan elkaar zijn gekoppeld en als één ecosysteem fungeren. De servers zijn ontworpen voor het opslaan en beheren van gegevens, het uitvoeren van toepassingen of het leveren van content of services, zoals streaming video's, webmail, kantoorsoftware of sociale media. In plaats van dat u bestanden en gegevens van een lokale computer of pc haalt, opent u deze online vanaf elk apparaat met een internetverbinding. De informatie is overal en altijd toegankelijk.'

<https://azure.microsoft.com/nl-nl/overview/what-is-the-cloud/>.

⁶⁷ ESG: Environmental, Social and Governance.

regelgeving.’⁶⁸

Figuur 2. NautaDutilh en de 'digitale transformatie' in o.a. de financiële sector, met onder meer gebruik van kunstmatige intelligentie, processen voor machine-learning en een grotere afhankelijkheid van de openbare cloud.⁶⁹

ESG, afgekort van Environment, Social en Government, verwijst naar alle mogelijke organisaties binnen de samenleving. Dit betekent dat een groot deel, zo niet alle klanten van NautaDutilh, zich richt op digitale transformatie. Een ongehinderde uitrol van 5G is ook voor deze klanten van NautaDutilh en daarmee voor NautaDutilh zelf van groot belang. Wie 32 jaar, dat wil zeggen gedurende het grootste deel van zijn leven, bij een organisatie als NautaDutilh heeft gewerkt, kan niet anders dan de belangen van deze organisatie diep hebben ingenomen. Dat de klanten van NautaDutilh bestaan uit grote bedrijven en instellingen, waaronder de overheid⁷⁰, zal de perceptie van mr. E.A. Minderhoud dan ook diepgaand hebben beïnvloed. Zeker ook gezien het mij geschonden recht op een eerlijk proces en zijn houding tijdens de behandeling ter zitting, kan niet worden uitgesloten dat deze invloed nog steeds doorwerkt en zijn onafhankelijkheid in mijn zaak schaadt.

⁶⁸ <https://www.legal500.com/firms/10416-nautadutilh/10941-rotterdam-netherlands/>.

⁶⁹ Ibidem.

⁷⁰ In de tijd dat mr. E.A. Minderhoud er werkte en partner was, was NautaDutilh betrokken bij een groot aantal belangrijke Staatsdeals. Zie bericht van 16 oktober 2008 in Advocatie: 'Nauta Dutilh adviseert de meeste staatsdeals'. <https://www.advocatie.nl/deals/nautadutilh-adviseert-de-meeste-staatsdeals/>.

3.3.3 Mr. E.A. Minderhoud en zijn interesse voor digitale connectiviteit

Dat de betrokkenheid van mr. E.A. Minderhoud niet alleen NautaDutilh betreft, maar ook de digitale connectiviteit *an sich*, blijkt mogelijk uit de interesse die hij op zijn LinkedIn-pagina aangeeft voor het werk van een executive⁷¹ bij respectievelijk Red Hat⁷² en Databricks⁷³ en uit het volgen van Konneqt IT⁷⁴.

Zowel Red Hat als Databricks houdt zich bezig met ‘cloud solutions’.⁷⁵ Red Hat ‘verbindt clouds’ zodat de gebruiker ‘verder kan kijken’:

‘Van de randen van de ruimte tot uw desktop, we kunnen u helpen een flexibele basis te bouwen om uw hybride cloudvisie te ondersteunen. (...) Met een compleet portfolio van open hybride cloudoplossingen en een uitgebreid ecosysteem van cloud- en hardwarepartners, biedt Red Hat oplossingen waarmee uw teams zich kunnen concentreren op hun taak.’⁷⁶

Databricks noemt zichzelf ‘the Data + AI Company’. Onder ‘about us’ schrijft Databricks:

‘Met zijn oorsprong in de academische wereld en de open source-gemeenschap, werd Databricks in 2013 opgericht door de oorspronkelijke makers van Apache Spark™, Delta Lake en MLflow. Als 's werelds eerste en enige lakehouse-platform in de cloud, combineert Databricks het beste van datawarehouses en datameren om een open en uniform platform voor data en AI te bieden. (...)’

Met het hoofdkantoor in San Francisco, met kantoren over de hele wereld en honderden wereldwijde partners, waaronder Microsoft, Amazon, Tableau, Informatica, Cap Gemini en Booz Allen Hamilton, heeft Databricks de missie om data en AI te vereenvoudigen en te democratiseren, en datateams te helpen bij het oplossen van de grootste problemen ter wereld.’⁷⁷

Konneqt IT richt zich op dienstverlening met betrekking tot connectiviteit in de breedste zin van het woord, waaronder digitale connectiviteit door middel van allerlei soorten draadloze verbindingen, zoals ondersteuning bij het Internet of Things (IoT). Konneqt IT vermeldt op hun website:

‘Konneqt IT is een managed dienstverlener voor mobiele- en vaste connectiviteit. Bij Konneqt IT staat alles in het teken van de verbinding. De verbinding tussen mensen, apparaten en machines. Of het nu gaat om een glasvezel verbinding, het bellen met Microsoft Teams of om een mobiel abonnement.

⁷¹ <https://www.linkedin.com/in/erik-minderhoud-46242b18/recent-activity/>. Geraadpleegd 18 juni 2022.

⁷² <https://www.redhat.com/en/our-code-is-open>. Geraadpleegd 17 juni 2022.

⁷³ <https://databricks.com/company/about-us>. Geraadpleegd 17 juni 2022.

⁷⁴ <https://www.linkedin.com/in/erik-minderhoud-46242b18/details/interests/?detailScreenTabIndex=0>. Geraadpleegd 17 juni 2022.

⁷⁵ <https://azure.microsoft.com/nl-nl/overview/what-is-the-cloud/>.

⁷⁶ <https://www.redhat.com/en/our-code-is-open>. Vertaling Google Translate. Geraadpleegd 17 juni 2022.

⁷⁷ <https://databricks.com/company/about-us>. Vertaling Google Translate. Geraadpleegd 17 juni 2022.

Wij smullen van innovatieve oplossingen binnen de snel veranderende wereld van connectiviteit. Jij waarschijnlijk niet. En dat snappen we. Daarom bieden wij heldere oplossingen, waarbij we je adviseren over verbindingen, routers, backup, wifi, Teams bellen, IoT, hardware en abonnementen waarmee jouw medewerkers altijd en overal bereikbaar zijn.’⁷⁸

Konneqt IT werkt als ‘managed dienstverlener’ samen met Vodafone en KPN (zie figuur 3).

Figuur 3. Konneqt IT door mr. E.A. Minderhoud geliked op LinkedIn.⁷⁹

3.3.4 Mr. E.A. Minderhoud en zijn nevenbetrekking bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken

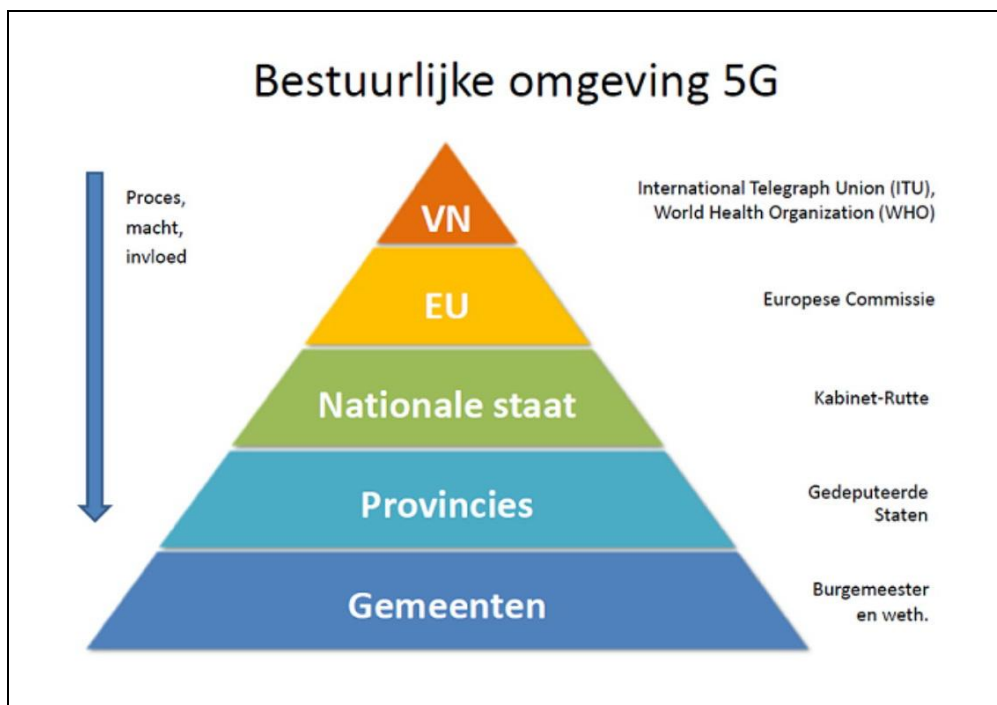
Omdat 5G van bovenaf vanuit de ITU⁸⁰ / VN, geadopteerd door de Europese Commissie, wordt aangestuurd (zie figuur 4), betreft het hier niet alleen een nationale, maar ook een internationale kwestie, waarbij ook het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken betrokken is. De Ministers van Buitenlandse Zaken van alle EU-lidstaten, en afhankelijk van de agenda ook de Ministers van Defensie, van Ontwikkeling en van Handel, komen samen in de Raad Buitenlandse Zaken (RBZ). De voorzitter van de Raad Buitenlandse Zaken (RBZ) is de Hoge

⁷⁸ <https://www.konneqt.it/>. Geraadpleegd 16 juni 2022.

⁷⁹ <https://www.konneqt.it/mobiele-connectiviteit/>. Geraadpleegd 16 juni 2022.

⁸⁰ Internationale Telecommunicatie Unie.

Vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid.⁸¹ Deze Hoge Vertegenwoordiger, die tevens vicevoorzitter is van de Europese Commissie en die het standpunt van de EU namens de Unie aan o.a. de VN en de NAVO presenteert, ‘bepaalt de positie van de Europese Unie op het wereldtoneel’⁸², daarbij bijgestaan door de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO)^{83 84}, de ‘diplomatieke dienst’ van de EU.⁸⁵

Figuur 4. Diagram uit een presentatie van politicoloog dr. Edwin van Rooyen, waarin hij laat zien dat 5G via de Verenigde Naties en de ITU van boven naar beneden naar ons toe komt..⁸⁶

Onlangs is het ‘Strategisch Kompas’ van de EDEO, getiteld ‘*A Strategic Compass for Security and Defence*’ door de EU goedgekeurd.⁸⁷ Uit dit kompas blijkt de verregaande rol die digitalisering in dit strategisch veiligheids- en defensiebeleid moet gaan

⁸¹ <https://www.consilium.europa.eu/nl/council-eu/configurations/fac/>.

⁸² https://www.eeas.europa.eu/eeas/high-representative-vice-president_en.

⁸³ Oorspronkelijke naam en afkorting: European Union External Action Service (EEAS).

⁸⁴ <https://www.consilium.europa.eu/nl/council-eu/configurations/fac/>.

⁸⁵ https://www.eeas.europa.eu/eeas/strategic-compass-eu-0_en

⁸⁶ Dr. Edwin van Rooyen (2018). *De bestuurlijke setting voor de uitrol van 5G*. 16^e landelijke contactdag Stichting EHS, 7 april 2018. <https://stichtingeHS.nl/downloads/presentaties/presentatie-edwin-van-rooyen-de-bestuurlijke-setting-voor-de-uitrol-van-5g>. Zie ook: <https://stralingsbewust.info/2018/04/17/maatschappelijk-draagvlak-voor-5g-is-nihil/>;

https://www.stopumts.nl/doc.php/Berichten%20Nederland/11417/%E2%20%20maatschappelijk_draagvlak_voor_5g_is_nihil%E2%20%20.

⁸⁷ https://www.eeas.europa.eu/eeas/strategic-compass-security-and-defence-0_en.

spelen. Daarbij worden ‘ontwrichtende technologieën’ als een nieuwe vorm van defensie beschouwd.

‘Opkomende en ontwrichtende technologieën, zoals kunstmatige intelligentie, quantumcomputing, geavanceerde aandrijving, bio- en nanotechnologie en nieuwe materialen en industriële capaciteiten geven een nieuwe vorm aan militaire aangelegenheden en defensiemarkten. Wij investeren al collectief in defensie-innovatie door civiel, ruimtevaart- en defensieonderzoek te combineren en nieuwe normen te ontwikkelen.

Wij zullen onze inspanningen echter opvoeren, zowel op nationaal niveau als door een ambitieuzer gebruik van EU-instrumenten om beter voorbereid te zijn op het toekomstige slagveld en de volgende generatie technologie. Wij zullen zorgen voor een ambitieuze uitvoering van het actieplan inzake synergieën tussen civiele, defensie- en ruimtevaartindustrie. Wij zullen ook een innovatiehub voor defensie oprichten binnen het Europees Defensieagentschap, in samenwerking met de Commissie, om de samenwerking tussen de lidstaten op het gebied van defensie-innovatie te verbeteren. In dit verband zullen wij zorgen voor synergieën met de Europese Innovatieraad en de acties van het Europees Defensiefonds op het gebied van ontwrichtende technologieën. De Commissie zal, in coördinatie met het Europees Defensieagentschap een EU-innovatieregeling voor defensie ontwikkelen om veiligheids- en defensie-innovatie voor de EU en haar lidstaten te versnellen.’⁸⁸

Een innovatieve, concurrerende en veerkrachtige Europese industriële en technologische defensiebasis die de continuïteit van de voorziening en geavanceerde technologieën garandeert, is belangrijker dan ooit (...). *De ontwikkeling van opkomende en ontwrichtende technologieën is essentieel voor het behoud van een militair voordeel*, onder meer via het speciale budget van het Europees Defensiefonds. Onze concurrenten maken in toenemende mate gebruik van strategische technologieën en gegevens zonder de bestaande internationale normen en regelgeving. Daarom hebben wij behoefte aan een betere analytische greep op opkomende en ontwrichtende technologie trends en afhankelijkheden en hoe deze in toenemende mate door strategische concurrenten worden gebruikt. Daartoe zullen wij gebruik maken van de waarnemingspost voor kritische technologieën van de Commissie om en een volledig inzicht te krijgen in kritieke afhankelijkheden, zoals halfgeleiders, *cloud- en edge technologieën, quantumcomputing en kunstmatige intelligentie*. (...)’⁸⁹

Het strategisch kompas ‘geeft de EU een ambitieus actieplan om het veiligheids- en defensiebeleid van de EU tegen 2030 te versterken’.⁹⁰ Dit betekent onder andere een ‘*B(b)oot aan technologische innovatie om de strategische afhankelijkheden te verminderen*’.⁹¹ Een dergelijke ‘boost’ kan niet zonder 5G. Dat 5G ook ingezet zal gaan worden voor binnenlandse veiligheid, bijvoorbeeld voor ‘crowd control’ is door de toenmalige staatssecretaris Mona Keijzer publiek gemaakt tijdens een toespraak voor de Tweede

⁸⁸ A Strategic Compass for Security and Defence. For a European Union that protects its citizens, values and interests and contributes to international peace and security.

https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/documents/strategic_compass_en3_web.pdf. Pagina 47. Vertaling: DeepL Translate.

⁸⁹ Ibidem, pagina 47 - 48. Cursief: WdJ.

⁹⁰ https://www.eeas.europa.eu/eeas/strategic-compass-security-and-defence-1_en.

⁹¹ https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/documents/2022-03-21_strategic_compass-factsheet.pdf.

Kamer over 5G.⁹²

Een bekrachtiging van het vonnis van de bestuursrechter in Arnhem van 18 december 2020 zou deze en andere plannen gebaseerd op HighTech/Smart technology kunnen doorkruisen. Met het oog op 5G zijn de richtlijnen van de ICNIRP aangepast. In de nieuwe richtlijnen uit 2020 is de maximale grenswaarde, die lag op maximaal 61 V/m – een grenswaarde die in de wetenschappelijke wereld al zeer omstreden was – verder verhoogd naar maximaal 122 V/m. Een vonnis dat er vanuit gaat dat gezondheidsrisico's bij blootstellingen bij een veldsterkte < 1 V/m niet kunnen worden uitgesloten, vormt dus een groot probleem voor de veiligheidsclaim die nog altijd op de ICNIRP-limieten wordt gebaseerd.

Wat heeft dit met mr. E.A. Minderhoud te maken? Mogelijk niets. Maar aangezien in de Rechtspraak de *schijn van partijdigheid* moet worden vermeden en die schijn tijdens de behandeling ter zitting wel is gewekt, vormt zijn nevenaanstelling als voorzitter van de Commissie van Bezwaar Dienst Buitenlandse Zaken⁹³ een verdere rechtvaardiging voor '*legitimate doubt*' over zijn onpartijdigheid in een procedure die een ernstige belemmering zou kunnen (gaan) vormen voor de uitrol van 5G. De Commissie bestaat uit leden-niet-ambtenaren en leden-ambtenaren (in totaal 12) die door de Minister worden benoemd en ontslagen (artikel 145 lid 1 onder a en b) en ook voegt de Minister een secretaris en zonodig een plaatsvervangend secretaris aan de Commissie van Bezwaar toe. Met andere woorden, mr. E.A. Minderhoud werkt nauw samen met ambtenaren van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Ook is er mogelijk een kort lijntje van de voorzitter van de Commissie van Bezwaar (mr. E.A. Minderhoud), die de Minister adviseert, naar de Minister zelf.

Als voorzitter van de Commissie van Bezwaar Dienst Buitenlandse Zaken⁹⁴ (bezoldigd ambtenaar per 1 mei 2015) valt mr. E.A. Minderhoud weliswaar formeel niet onder de directe verantwoordelijkheid van de Minister van Buitenlandse Zaken (artikel 145 lid 1 onder c Reglement Dienst Buitenlandse Zaken), maar zijn bezoldiging wordt wel door de Minister vastgesteld⁹⁵.

Bovenstaande staat op gespannen voet met de 'trias politica', de driemachtenleer die uitgaat van de noodzaak tot splitsing van wetgevende, uitvoerende en rechterlijke macht om de macht te verdelen en het gevaar van machtsmisbruik te verminderen.⁹⁶

⁹² <https://www.youtube.com/watch?v=cuui8jAITLI>.

⁹³ https://namenlijst.rechtspraak.nl/#/details/xAYEOzEgJMy_xaqLbYbwNg5NFJ8Rj8Qg.

⁹⁴ <https://namenlijst.rechtspraak.nl/#/resultaat/Minderhoud/////>. Geraadpleegd 29 juni 2022.

⁹⁵ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0004052/2019-07-01>.

⁹⁶ <https://prodemos.nl/kennis-en-debat/publicaties/informatie-over-politiek/wat-is-een-rechtsstaat/de-scheiding-der-machten/>.

De reden om rechters voor het leven te benoemen (artikel 117 lid 1 Grondwet), is om hun onafhankelijkheid van het overheidsapparaat te waarborgen.⁹⁷ Aan een (bezoldigde) nevenaanstelling bij de overheid is voor de rechter dus een risico van oneigenlijke beïnvloeding verbonden. Zeker daar waar het zaken betreft die grote overheidsbelangen kunnen doorkruisen.

De NVvR-Rechterscode stelt dat partijdigheid zich onder meer kan voordoen *‘bij een verstrengeling van belangen, een dreiging hiervan, beïnvloeding van buitenaf of politieke of maatschappelijke vooringenomenheid.’*⁹⁸

In ieder geval kan, mede op grond van het voorgaande, niet worden gesteld dat de onafhankelijkheid van mr. E.A. Minderhoud *boven elke twijfel verheven* is, integendeel. Mij beroepend op mijn recht op een eerlijk proces en een onpartijdige rechter, waarbij ook de schijn van partijdigheid moet worden vermeden, is zijn terugtrekking uit deze procedure gerechtvaardigd, evenals een heropening van het vooronderzoek en de behandeling ter zitting door een nieuw samengestelde kamer.

3.4 ‘Legitimate doubt’ over onpartijdigheid mr. G.O. van Veldhuizen

Tijdens de behandeling ter zitting kwam de rechter-rapporteur mr. G.O. van Veldhuizen mij aanvankelijk welwillend voor. Toch kunnen vraagtekens worden geplaatst bij de (door de voorzitter) geclaimde grondigheid van zijn kennis over het dossier, over de vragen die hij stelde en over het niet of minimaal doorvragen bij cruciale onderwerpen, zoals de toepassing van het ALARA-principe, de gezondheidsrisico’s die blijken uit het rapport ‘5G en gezondheid’ van de Gezondheidsraad en de (on)deugdelijkheid van de ICNIRP-richtlijnen.⁹⁹ Ook stelde hij geen vragen over het voorgenomen gebruik van de antennemast als het gaat om de nieuwe 5G-technologie en de paraplufunctie die de mast zal vervullen om de capaciteits- en superdataaag¹⁰⁰ voor 5G te faciliteren (Massive MIMO antennes en Massive MIMO Beamforming met enorme versterkingen die niet meerbaar zijn volgens het gangbare meetprotocol).

De achtergrond van mr. G.O. van Veldhuizen, die een grote interesse voor hightech en 5G laat zien, gespiegeld aan de wijze waarop hij als lid van de meervoudige kamer

⁹⁷ <https://www.hogeraad.nl/over-ons/bijzondere-taken-hoge-raad-procureur-generaal/schorsing-ontslag-rechters/>.

⁹⁸ Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak. NVvR-Rechterscode. 26 september 2011. Pagina 10.

<https://nvvr.org/uploads/documenten/nvvr-rechterscode.pdf>.

⁹⁹ Opgemerkt moet worden dat mr. G.O. van Veldhuizen deels niet doorvroeg omdat mr. E.A. Minderhoud de aandacht wegleidde van het onderwerp.

¹⁰⁰ Nieuwe lagen van radiospectra die, naast de gebruikelijke dekkingslaag, nooit eerder in gebruik zijn genomen en die een enorme toename van stralingsdichtheid zullen veroorzaken.

niets heeft gedaan om mijn processuele schade te voorkomen of ongedaan te maken, maakt ook ten aanzien van de rechter-rapporteur *'legitimate doubt'* over zijn onpartijdigheid gerechtvaardigd.

3.4.1 Mr. G.O. van Veldhuizen en zijn burgemeesterschap van 'Smart City Enschede'

Mr. G.O. van Veldhuizen, rechter-rapporteur van de meervoudige kamer in de bovengenoemde procedure, heeft na enkele jaren als advocaat, bedrijfsjurist en partner bij een investeringsmaatschappij te hebben gewerkt, sinds 1999 in zijn politieke loopbaan verschillende burgemeestersfuncties bekleed.¹⁰¹

Als burgemeester van Enschede (2015–2021) kan het niet anders dan dat mr. G.O. van Veldhuizen betrokken was bij het voordragen van Enschede als 'teststad' voor 5G in 2017 en de ambitie om van Enschede in alle opzichten een 'Smart City' te maken. Uiteraard staat een dergelijke ambitie lijnrecht tegenover het vonnis van de bestuursrechter in Arnhem van 18 december 2020, dat bij een bekrachtiging plannen voor 'Smart Cities' doorkruist.

Mr. G.O. van Veldhuizen was als burgemeester van Enschede lid van de Twente Board, die de doelstelling heeft *'Twente door te ontwikkelen tot een Europees toonaangevende technologische topregio'*.¹⁰² ¹⁰³ De Twente Board moedigt daarbij organisaties aan zich voor te bereiden op het digitaliseringstijdperk en 'data driven werken'¹⁰⁴ waarbij robotica, artificiële intelligentie, fotonica en nanotechnologie, met andere woorden draadloze technologieën, verder worden ontwikkeld.

'Technologisch innoveren zit in het DNA van Twentenaren. Met technologie draagt Twente bij aan een duurzamere, gezondere en veiligere samenleving en maken we onze samenleving steeds slimmer. In Twente werken we dagelijks aan nieuwe technologieën, om klaar te zijn voor de uitdagingen van morgen. Technologieën als Robotica¹⁰⁵, AI¹⁰⁶, Fotonica¹⁰⁷ en Nanotechnologie¹⁰⁸ worden in vele toepassingen gebruikt en zijn niet meer weg te denken uit ons leven. Niet alleen

¹⁰¹ https://nl.wikipedia.org/wiki/Onno_van_Veldhuizen.

¹⁰² <http://www.stichtingvriendenvandeg.nl/images/PDF/Onno-van-Veldhuizen.pdf>. Pagina 2.

¹⁰³ <https://www.twente.com/organisaties/twente-board-1>.

¹⁰⁴ <https://www.twente.com/global-goals/8-decent-work-and-economic-growth/hoer-data-mature-is-jouw-organisatie>.

¹⁰⁵ <https://www.twente.com/ontdek-twente/technologieen/robotica>.

¹⁰⁶ Artificiële Intelligentie.

¹⁰⁷ 'Fotonica of opto-elektronica is een wetenschappelijke en technische discipline die zich bezighoudt met de wisselwerking tussen licht (fotonen) en elektronen (elektronica). De fotonica richt zich op de bestudering van de voortbrenging, detectie en manipulatie van elektromagnetische straling door middel van emissie, transmissie, modulatie, signaalverwerking, schakeling en versterking.' <https://nl.wikipedia.org/wiki/Fotonica>.

¹⁰⁸ <https://www.rivm.nl/nanotechnologie>.

uit ons dagelijks leven, maar ook in de gezondheidszorg, bij logistieke processen, in landbouwmachines, inde energietransitie en meer.’¹⁰⁹

Als lid van de Twente Board die dit soort denkbeelden uitdraagt, heeft mr. G.O. van Veldhuizen zich hier gedurende zijn ambtstermijn (van 2015–2021) ongetwijfeld mee verbonden. Het is dan tamelijk eigenaardig dat hij als rechter-rapporteur is aangesteld in de meervoudige kamer die bovengenoemde procedure (mijn zaak) behandelt. Immers, om de onpartijdigheid en objectiviteit te bewaken, heeft een rechter idealiter een zo groot mogelijke afstand tot de belangen van betrokken partijen.

Als de overtuiging dat de hier genoemde technologische toepassingen, voor zover ze ‘slim’ (dat wil zeggen draadloos) worden toegepast, ‘niet meer weg te denken’ zijn uit ons leven eenmaal heeft postgevat, wordt het wel erg moeilijk om zich voor te stellen dat deze technologieën vanwege het gebruik van digitaal gemoduleerde radiofrequente elektromagnetische velden (RF-EMV of RF-straling) ons mogelijk ziek maken of misschien zelfs dodelijk zijn. Een aangehoudend verhoogde oxidatieve stress, waarvan een mogelijk causaal verband met blootstelling aan RF-EMV door de Gezondheidsraad niet kan worden uitgesloten – sterker nog, 71 % van alle door de Gezondheidsraad op dit gebied onderzochte studies toont een verhoogd risico – kan bijvoorbeeld dodelijke aandoeningen en ziektes zoals kanker, neurodegeneratieve ziekten als ALS en Alzheimer en hartfalen veroorzaken, alsook vruchtbaarheidsproblemen en vroeggeboorten en oog- en gehooraandoeningen.¹¹⁰

Eind 2017 werd Enschede, naast Eindhoven en Amsterdam voorgedragen als ‘teststad’ voor 5G.¹¹¹ Uit het bericht in het dagblad Tubantia blijkt dat het gaat om ‘geïnteresseerde steden’ waarmee de toenmalige staatssecretaris van EZK, Mona Keijzer, in gesprek wilde gaan. Enschede ‘denkt dat het systeem ideaal is voor het internationale testcentrum voor drones en andere onbemande vliegtuigen op de voormalige luchthaven: Space 53. Met 5G kunnen bijvoorbeeld vliegtuigroutes vrijwel real-time worden aangepast. Ook maakt 5G het mogelijk dat de drones nog beter en veiliger met elkaar kunnen communiceren. De stad hoopt daarom volgend jaar nog 5G te kunnen gebruiken.’¹¹² ‘De stad’ kan niet los gezien worden van ‘de burgemeester’. Een bijdrage aan de nieuwe 5G-nanotechnologie is geleverd door de in Enschede gevestigde Universiteit Twente.¹¹³

In 2018 ontving Enschede als een van de 33 Nederlandse gemeenten die hiertoe waren ‘uitverkoren’ € 15.000,00 aan subsidie van de EU voor het plaatsen van gratis WiFi-

¹⁰⁹ <https://www.twente.com/ontdek-twente/technologieen>.

¹¹⁰ Hierover vindt u uitgebreide informatie en onderbouwing in mijn verweerschrift.

¹¹¹ <https://www.tubantia.nl/enschede/enschede-wil-proeftuin-zijn-voor-supersnel-5g-netwerk~a764344d/>.

¹¹² Ibidem.

¹¹³ Ibidem.

hotspots in openbare ruimten zoals parken, pleinen, publieke gebouwen, bibliotheken, museums en zelfs gezondheidscentra.^{114 115}

Op 27 en 28 juni 2019 werd een 2-daags ICT-evenement gehouden in de Grolsch Veste in Enschede, met presentaties, workshops, demo's en 'hackathons'¹¹⁶ van meer dan 30 ICT-experts. Dit evenement was een initiatief van o.a. de Gemeente Enschede, de Universiteit Twente en de Saxion Hogeschool *'waarin de exponentiële groei in digitalisering, enorme toename van data en de technologische ontwikkelingen door de inzet van ICT centraal staan.'*¹¹⁷ Tijdens deze 'inspiratiemarkt', werd ingegaan op thema's als Blockchain¹¹⁸, Cybersecurity en 5G. Er was een workshop 'drone vliegen', in tientallen parallelsessies konden thema's als smart cities worden gevolgd en er kon kennis gemaakt worden met de techniek van gezichtsherkenning. Met andere woorden, de Gemeente Enschede droeg bij aan het promoten van het gebruik van 'slimme' technologie in de breedste zin van het woord.

De Coronanota 2020 van de Gemeente Enschede vermeldt onder 'Uitrol 5G':

*'Met 5G kunnen nieuwe, innovatieve toepassingen gerealiseerd worden o.a. op het gebied van gezondheidszorg, transport (zelfrijdende auto's), slimme huishoudelijke apparaten en verregaande automatisering en robotisering van industriële productieprocessen (zoals volautomatische containerterminals) en transport (drones die pakketjes afleveren). Nu tijdens de Coronacrisis blijkt dat we steeds afhankelijker zijn van digitale communicatie. Verwacht wordt dat ook na deze crisis het op afstand werken behouden zal blijven. Maar ook zal in de toekomst behoefte zijn aan een meer 'contactloze' economie. Dit kan een boost geven aan de economische ontwikkeling van bijvoorbeeld het kennispark. Met deze pilot willen we onderzoeken of een versnelde aanleg met 5G voor onze topwerklocaties hier een bijdrage aan kan leveren.'*¹¹⁹

Het Kennispark Twente is een bedrijventerrein in Enschede dat grenst aan de Universiteit Twente. Een van de primaire doelen van het Kennispark is het creëren van een vestigingsklimaat voor hightech bedrijven.¹²⁰ Onder de kop *'Smart City Enschede. Living Smart Enschede'* vermeldt de website van het Kennispark:

¹¹⁴ Wi-Fi4EU-initiatief. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/IP_17_1470.

¹¹⁵ <https://stralingsbewust.info/2018/12/12/in-33-gemeenten-worden-openbare-ruimten-ontoegeankelijk-voor-stralingsgevoeligen/>.

¹¹⁶ *'Een hackathon is een evenement waarin teams van deelnemers non-stop bezig gaan om binnen een korte tijd oplossingen voor aangereikte casussen te bedenken. Het evenement is meestal gratis omdat het wordt gesponsord door de aanbieders van die casussen. De sponsors motiveren de deelnemers door aantrekkelijke prijzen in het vooruitzicht te stellen.'* <https://nl.wikipedia.org/wiki/Hackathon>.

¹¹⁷ <https://kennispark.nl/nl/ontwikkelingen-in-ict-centraal-tijdens-2-daags-ict-evenement-in-de-grolsch-veste/>.

¹¹⁸ Blockchain:

¹¹⁹ Gemeente Enschede. Coronanota 2020. *Veerkrachtig en saamhorig uit de coronacrisis*. Pagina 25. <https://www.enschede.nl/sites/default/files/Coronanota-2020---17-6-2020.pdf>.

¹²⁰ https://en.wikipedia.org/wiki/Kennispark_Twente.

‘Bedenk je een wereldwijd netwerk van Living Smart Cities dat van elkaar leert. Gezamenlijk met Palo Alto¹²¹ (USA), Dalian (PR van China), Heidelberg (Duitsland) en Linköping (Zweden) heeft Enschede de ambitie om een Living Smart Society te worden. De samenwerking tussen deze Smart Cities zullen worden uitgewerkt tot een Smart City Alliance.’¹²²

De ambitie om een ‘Living Smart Society te worden’, wordt door de Gemeente Enschede gefaciliteerd en versneld (zie figuur 4).

Figuur 4. Gemeente Enschede faciliteert ‘Living Smart Enschede’.¹²³

Hoewel deze bron door mij op 23 juni 2022 is geraadpleegd, dus 9 maanden na het vertrek van mr. G.O van Veldhuizen als burgemeester van Enschede, zijn de plannen binnen zijn ambtsperiode tot stand gekomen. Daarbij reikt de ambitie voor Enschede ver, zoals ook blijkt uit de plannen voor een ‘Smart City Alliance’, een internationaal samenwerkingsverband tussen Enschede en o.a. de hightech steden Palo Alto (USA), Heidelberg (Duitsland) en Linköping (Zweden).

Van deze plannen werd al gesproken in een presentatie door de Gemeente Enschede van 5 februari 2020, getiteld ‘Smart Enschede Programma G4 Stedennetwerk’ (figuur 5). In deze presentatie wordt een ‘Smart Enschede agenda’ gepresenteerd met op de agenda het Internet of Things (IoT) en Data Platforms en netwerken, de ‘NL Smart City strategie’ (opschalen en uitvoeren nieuwe tech op basis van een nationaal

¹²¹ ‘De Amerikaanse stad Palo Alto, met zo’n 67.000 inwoners, wordt beschouwd als de hoofdstad van Silicon Valley. In 2013 ondertekenden de steden Heidelberg en Palo Alto de “Smart City Alliance”-overeenkomst die het strategische partnerschap van de twee steden formeel bevestigde. De belangrijkste thema’s in deze overeenkomst zijn cultuur, business, duurzaamheid en innovatie, met een focus op het overkoepelende thema van de “smart city”.’

¹²² <https://www.heidelberg.de/english/Home/Life/palo+alto.html> Vertaling Google Translate.

¹²³ <https://kennispark.nl/nl/services/smart-city-enschede/>.

¹²³ Ibidem.

geformuleerde visie)¹²⁴ en de voornoemde Internationale 'Smart City Alliance' met de steden Palo Alto (USA) en Heidelberg (Duitsland) en Linköping (Zweden).¹²⁵ Smart Enschede zal beschikken over een 'Smart Binnenstad', 'Smart Mobility' (sensing en data, o.a. Smart App¹²⁶ en Stad UP¹²⁷, drones - Enschede wil dronehoofdstad van Europa worden ¹²⁸) en 'Smart Veiligheid' (snellere opsporing met gebruik data)¹²⁹ etcetera.

Figuur 5. Uit een presentatie uit 2020 blijkt dat Enschede in de ambtstermijn van mr. G.O. van Veldhoven als burgemeester al grote ambities had om een 'Smart City' te worden.¹³⁰

¹²⁴ https://securitydelta.nl/media/com_hsd/report/114/document/NL-Smart-City-Strategie-.pdf.

¹²⁵ <https://www.g40stedennetwerk.nl/files/2020-03/smart-Enschede-presentatie-voor-G40-wg-SC.pdf>.

¹²⁶ 'Smart Apps zijn innovatieve systemen die enorme hoeveelheden gegevens verzamelen van sensoren en andere bronnen, met behulp van machine learning-algoritmen en voorspellende analyses om deze informatie bruikbaar te maken voor gebruikers. In tegenstelling tot hun voorgangers zijn ze: 1) Instelligent: Smart Apps gebruiken analyses, machine learning en AI-services om aanbevelingen en voorspellingen te doen die gebruikers en dingen begeleiden om de volgende beste actie te ondernemen. 2) Contextueel: Met behulp van persoonlijke, sensor- en locatiegegevens zijn Smart Apps gepersonaliseerd, ingebed in de processen van gebruikers en beschikbaar op elk kanaal / apparaat. 3) Proactief: Smart Apps komen naar de gebruiker in plaats van andersom, gebruikmakend van pushmeldingen, chatbots en berichtenservices om proactief met gebruikers te communiceren en hen slimme aanbevelingen te geven over wat ze moeten doen en wanneer.' <https://www.mendix.com/smart-apps/>. Vertaling: Google Translate.

¹²⁷ <https://www.stad-up.nl/home/case-enschede-2/>. Waaronder Duurzaam Deel Vervoer (DVV) met de elektrische auto.

<https://www.stad-up.nl/nieuws/>.

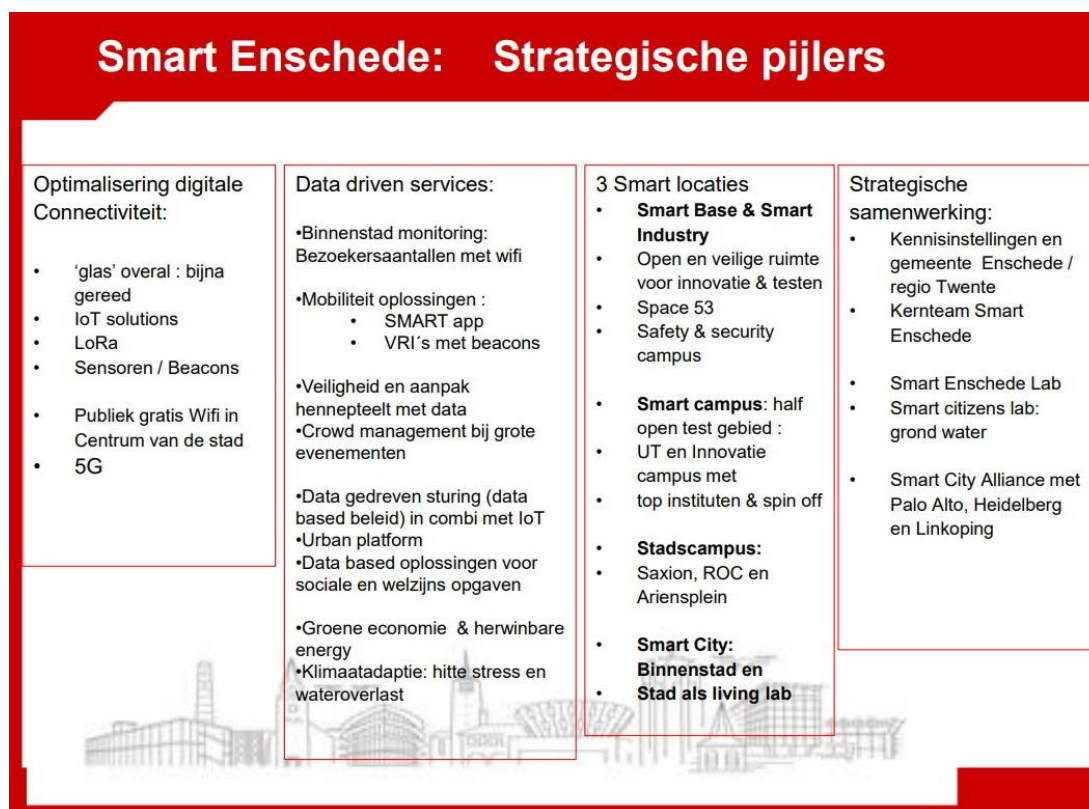
¹²⁸ <https://www.uitinenschede.nl/blog/dronestad-enschede>.

¹²⁹ Gemeente Enschede. Presentatie 'Smart Enschede Programma'. Gerdien Looman. Programma Coördinator Smart Enschede. Sheet 4. <https://www.g40stedennetwerk.nl/files/2020-03/smart-Enschede-presentatie-voor-G40-wg-SC.pdf>. Gerdien Looman is senior adviseur van de Gemeente Enschede. <https://nl.linkedin.com/in/gerdien-looman-b9931712>.

¹³⁰ <https://www.g40stedennetwerk.nl/files/2020-03/smart-Enschede-presentatie-voor-G40-wg-SC.pdf>.

Op 28 april 2020 kopte het dagblad Tubantia dat het nieuwe netwerk 5G vanaf die woensdag in de regio Twente en de Achterhoek beschikbaar zou komen.¹³¹

‘Omdat Vodafone en Ericsson bij de introductie van 5G eerst slim gebruikmaken van bestaande masten, technieken en bandbreedtes voor het huidige mobiele (4G) net, heeft het bedrijf als eerste een dekking van naar verwachting 60 procent van het land.’¹³²

Figuur 6. Strategische pijlers 'Smart Enschede', ontwikkeld in de ambtstermijn van mr. G.O. van Veldhuizen als burgemeester van Enschede.¹³³

Met de slogan: 'De stad als een living lab: Smart Society' koerste Enschede al in 2020 af op een Smart Binnenstad, een Smart Campus (half open test gebied) en een Smart Stadscampus en Ariensplein. Enschede moet 'Smart base' worden met 'Smart Industry' (Open en safe space for innovation, d.w.z. 'safe testing van nieuwe systemse en materialen').¹³⁴ Nergens wordt iets vermeld over mogelijke gezondheidsrisico's.

¹³¹ <https://www.tubantia.nl/enschede/nieuwe-mobiele-netwerk-5g-vanaf-woensdag-beschikbaar-in-deze-regio~a774cb4b/>.

¹³² Ibidem.

¹³³ Gemeente Enschede. Presentatie 'Smart Enschede Programma'. Gerdien Looman. Programma Coördinator Smart Enschede. Sheet 6. <https://www.g40stedennetwerk.nl/files/2020-03/smart-Enschede-presentatie-voor-G40-wg-SC.pdf>. Gerdien Looman is senior adviseur van de Gemeente Enschede. <https://nl.linkedin.com/in/gerdien-looman-b9931712>.

¹³⁴ Gemeente Enschede. Presentatie 'Smart Enschede Programma'. Gerdien Looman. Programma Coördinator Smart Enschede. Sheet 14. <https://www.g40stedennetwerk.nl/files/2020-03/smart-Enschede-presentatie-voor-G40-wg-SC.pdf>.

Bruisende Binnenstad = Slimme Binnenstad

1. Beleving versterken met nieuwe technologie:
 - Binnenstad als living lab
 - Studenten pilots
 - Slimme digitale infrastructuur:
 - Glasvezel
 - Wifi, nu uitrol over hele binnenstad
 - Gemak voor bezoekers (nummerherkenning bij uitrijden etc.)

2. Meer weten -> Slimmer investeren

Binnenstad en data: Binnenstadmonitor 3.0

- Monitoring 24/7: inzet sensordata
- WiFi tellen: wetgeving ontwikkelt zich nog
- Google analytics: internet vraag analyse

5-2-2020

Figuur 7. Om Enschede 'bruisend' te maken of te houden, moet de stad 'slim' worden. Ambities Gemeente Enschede in de ambtstermijn van mr. G.O. van Veldhuizen als burgemeester.¹³⁵

Is het mogelijk om al deze ambities en voorkeuren voor een stad waar je gedurende 6 jaar, tot september 2021¹³⁶ burgemeester bent geweest, los te laten om in een rechtszaak objectief te beoordelen of draadloze technologie van 5G gezondheidsrisico's met zich meebrengt? Gezondheidsrisico's, die deze plannen die je voor je stad heb geambieerd kunnen doorkruisen? Vraagt het serieus overwegen van deze risico's niet meer afstand tot iets waar je zo dicht bij betrokken bent geweest?

3.4.3 Mr. G.O. van Veldhuizen en zijn interesse voor hightech

De grote belangstelling van mr. G.O. van Veldhuizen voor hightech en digitale technologie blijkt ook uit zijn LinkedIn-pagina¹³⁷, waar hij volger is van o.a. Accenture (ICT-Services en consultancy)¹³⁸, Tetem (een platform voor 'digitale cultuur', in het veld van digitale media, techniek, wetenschap en design), Dutch Innovation (een

¹³⁵ Gemeente Enschede. Presentatie 'Smart Enschede Programma'. Gerdien Looman. Programma Coördinator Smart Enschede. Sheet 10. <https://www.g40stedennetwerk.nl/files/2020-03/smart-Enschede-presentatie-voor-G40-wg-SC.pdf>. Gerdien Looman is senior adviseur van de Gemeente Enschede. <https://nl.linkedin.com/in/gerdien-looman-b9931712>.

¹³⁶ https://www.tubantia.nl/regio/onno-van-veldhuizen-stopt-na-worsteling-als-burgemeester-van-enschede-vertrekken-past-niet-bij-mij~aafa7414/?cb=1761095c358efd2f22b35c91008c602f&auth_rd=1.

¹³⁷ <https://www.linkedin.com/in/onno-van-veldhuizen-43ab5449/details/experience/>. Geraadpleegd 1 juli 2022.

¹³⁸ <https://www.linkedin.com/company/accenture/>.

podium voor technologie-experts) en de Triple T Tech High Academy.¹³⁹ Ook hier blijkt uit niets dat hij zich ook bewust is van mogelijke gezondheidsrisico's.

LinkedIn Tetem¹⁴⁰, is een 'Onderzoekend presentatieplatform in rijk netwerk van creatieve makers en denkers met focus op digitale & maakcultuur', gevestigd in Enschede.

Figuur 8. Mr. G.O. van Veldhuizen volgt Tetem via LinkedIn. Bron: <https://tetem.nl/event/high-tech-maakplaatsen/>.

'Tetem vertelt met haar hybride tentoonstellingen en de brede randprogrammering daaromheen, het verhaal van een maatschappij die in ontwikkeling is en voegt vanuit programmalijnen context en betekenisgeving toe. Tetem is één van de weinige presentatieplekken in Nederland waar digitale cultuur een hoofdrol speelt in de programmering. We werken vanuit de beeldende kunst, maar beperken ons daar niet toe. We opereren in het veel bredere veld van digitale media, techniek, wetenschap en design. Hierbij is een belangrijke rol weggelegd voor educatie en co-creatie met publiek en partners uit andere domeinen. In de volledige programmering staat het verbinden vanuit de inhoud centraal.'¹⁴¹

'Elke schoolvakantie kunnen kinderen van 4 t/m 12 jaar bij de Twentse Maakplaatsen een High Tech workshop volgen. Kinderen worden op hun eigen leeftijdsniveau uitgedaagd om nieuwe

¹³⁹ <https://www.linkedin.com/in/onno-van-veldhuizen-43ab5449/recent-activity/>. Geraadpleegd 1 juli 2022.

¹⁴⁰ <https://www.linkedin.com/in/onno-van-veldhuizen-43ab5449/details/interests/>.

¹⁴¹ <https://tetem.nl/in-het-kort/>.

technieken te leren en zich creatief te ontwikkelen binnen verschillende maakprocessen. Gewoon om de hoek in de eigen bibliotheek of het kulturhus.’¹⁴²

Juist omdat mr. G.O. van Veldhuizen zo goed op de hoogte blijkt van al het aanbod dat er is als het gaat om hightech waar ook jonge kinderen toe worden uitgedaagd, zouden mogelijke gezondheidsrisico’s hem toch tot zorg moeten zijn. Geen enkel moment heb ik tijdens de zitting ook maar enige werkelijke ongerustheid opgemerkt, geuit in de drang om te weten. Betekent dit dat mijn standpunt, ondanks de grondige bewijsvoering, bij voorbaat niet serieus is overwogen?

Mr. G.O. van Veldhuizen volgt verder via LinkedIn¹⁴³ het bedrijf ‘Nederlandse Innovatie’¹⁴⁴ ofwel ‘Dutch Innovation’, eveneens gevestigd in Enschede. Onder de kop ‘Celebrate Innovation’ schrijft ‘Dutch Innovation’ op de homepage:

‘De wereld heeft betere, helderdere en gedurfde ideeën nodig. Dutchinnovation.org is er voor visionaire leiders, innovatieve disruptors, future shapers en technologie experts. We stimuleren cross-over innovatie, stimuleren de samenwerkingen en bieden je netwerk mogelijkheden.’¹⁴⁵

Op de pagina ‘about us’:

‘Designers, drone-bouwers, media-kunstenaars, AI-experts, voedseltechnologen, VR-geeks, open-sourceren, robot-opvoedkundigen, waterstof-studenten, impact-investeerders en digital-health-ondernemers verdienen een podium en een gezamenlijk platform. Dutchinnovation.org geeft de creatieve sector een podium door middel van meerdere evenementen en masterclasses. Daarnaast biedt dutchinnovation.org een platform voor ontmoetingen en kruisbestuiving voor pioniers, onderzoekers, creatieven, kunstenaars, studenten en nieuwsgierigen.’¹⁴⁶

Ook volgt Van Veldhuizen de ‘Triple T Tech High Academy’ in Almelo.¹⁴⁷

‘Triple T High Tech Academy is het talentenprogramma voor studenten binnen de technische vakopleiding van het MBO. We staan direct in verbinding met de meest uitdagende hightech bedrijven van Twente, waarbij je naast je BBL-opleiding ook werkt aan je persoonlijke skills. Unleash your skills today!’¹⁴⁸

Het is op zijn minst eigenaardig te noemen, dat iemand die zo geïnteresseerd is in hightech, tijdens de zitting van 16 mei 2022 geen vragen heeft gesteld over de 5G-technologie en wat voor de uitrol ervan nodig is. Zoals eerder vastgesteld moet de onpartijdigheid van een rechter niet alleen ‘*boven elke twijfel verheven*’ zijn, maar ook ‘*in alle gevallen zichtbaar*’ in zijn optreden.

¹⁴² <https://tetem.nl/event/high-tech-maakplaatsen/>.

¹⁴³ <https://www.linkedin.com/in/onno-van-veldhuizen-43ab5449/details/interests/>. Geraadpleegd 1 juli 2022.

¹⁴⁴ <https://www.linkedin.com/company/dutch-innovation/>.

¹⁴⁵ <https://dutchinnovation.org/>.

¹⁴⁶ <https://dutchinnovation.org/about-us/>.

¹⁴⁷ <https://www.linkedin.com/in/onno-van-veldhuizen-43ab5449/details/interests/>. Geraadpleegd 1 juli 2022.

¹⁴⁸ <https://www.linkedin.com/company/triple-t-high-tech-academy/>.

Naar aanleiding van het voorgaande is *'legitimate doubt'* over de onpartijdigheid van mr. G.O. van Veldhuizen in deze procedure, mede gezien de wijze waarop mijn recht op een eerlijk proces is geschonden, volkomen gerechtvaardigd. Mr. G.O. van Veldhuizen staat niet vermeld in het verplichte register van beroepsgegevens en nevenfuncties van rechters.¹⁴⁹

3.5 Juridische ondersteuners en wrakingskamer

Uit mijn brief van 30 mei 2022 (bijlage 1) blijkt dat de juridische ondersteuners in deze procedure, de griffiers mr. N. Verweij en mevrouw mr. E.T. de Jong (mogelijk) ook een rol hebben gespeeld in de processuele schade die ik in deze procedure heb opgelopen. Ook juridische ondersteuners moeten op basis van artikel 6 EVRM aan de eisen van onpartijdigheid voldoen.

'Volgens het EHRM in de uitspraak van 21 juni 2011, *Belizzi v. Malta*, No. 46575/09 zijn de eisen die artikel 6 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (verder: EVRM) stelt aan rechters inzake hun onpartijdigheid ook van toepassing op juridisch ondersteuners indien aan hen in een concrete zaak specifieke taken zijn toebedeeld die van belangwekkende betekenis zijn voor het (eerlijke) verloop van de procedure ('may be of important significance to the judicial process').'¹⁵⁰

Het gaat hier om taken zoals het vastleggen van getuigenverklaringen, het deelnemen aan zittingen, het stellen en bewaken van termijnen voor het overleggen van stukken en het schrijven van opinies ten behoeve van de rechterlijke besluitvorming van de zaak.

'Men moet bedacht zijn op de mogelijke toepasselijkheid ervan op juridische ondersteuners in die gevallen waarin zij één of meer van de genoemde taken in concrete zaken uitoefenen.'¹⁵¹

Opvallend is het verschil in houding van mr. N. Verweij tegenover mij en anderen gedurende de periode voorafgaande aan de zitting. Eigenaardig vond ik het om te horen van zowel mijn advocaat, als haar secretaresse, als mijn medeverweerders in deze gevoegde procedure, dat de heer Verweij zo vriendelijk en behulpzaam was. Ik dacht dat zijn geringe bereidheid om mij te woord te staan en zijn soms zelfs botte houding met zijn persoonlijkheid te maken had, maar blijkbaar werd deze ontoegankelijke houding in het contact met mij opgeroepen. Omdat ik mij niet kan herinneren, noch voorstellen dat ik aanleiding heb gegeven tot dergelijk (afwijkend) gedrag, ben ik mij, mede door de rol die de heer Verweij heeft gespeeld in de gebeurtenissen die mij processuele schade hebben berokkend en ernstig hebben

¹⁴⁹ <https://namenlijst.rechtspraak.nl/#!/resultaat/Veldhuizen/////>.

¹⁵⁰ Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak. *Leidraad onpartijdigheid en nevenfuncties in de rechtspraak*. Januari 2014. Pagina 4. <https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/Leidraad-onpartijdigheid-en-nevenfuncties-in-de-rechtspraak-januari-2014.pdf>.

¹⁵¹ Ibidem.

benadeeld tegenover mijn tegenpartijen (zie bijlage 1), ook over hem vragen gaan stellen over een mogelijke partijdigheid ten aanzien van mijn belang. Ik heb hierover geen duidelijkheid gekregen, maar gezien het verloren vertrouwen dat ik heb in een zorgvuldige en respectvolle behandeling zijnerzijds, verzoek ik u om bij een heropening van het vooronderzoek en de behandeling ter zitting mijn dossier in handen te geven van een andere griffier.

Om dezelfde reden verzoek ik u ook mevrouw mr. E.T. de Jong¹⁵² van mijn zaak te halen en het proces van de behandeling ter zitting door een andere griffier te laten verslaan, alsook de digitale toegang tot de zitting door een andere griffier te laten regelen.

U als wrakingskamer vraag ik vriendelijk doch dringend zich bij de beoordeling van dit wrakingsverzoek bewust te zijn van het belang van de onder 3.1. genoemde kernwaarden. Uit de eerder genoemde WODC-publicatie¹⁵³ blijkt dat door wrakers al veelvuldig bezwaar wordt gemaakt tegen het feit dat een wrakingskamer uit rechters van dezelfde rechtbank bestaat. U moet dus over directe collega's oordelen ten aanzien van partijdigheid. Dit betekent dat u op voorhand de schijn van partijdigheid tegen u heeft. Om die reden dring ik er des te meer bij u op aan de kernwaarden uit de NVvR-Rechterscode te hoogachten en zich te realiseren dat *'integriteit ook impliceert dat de rechter collega's aanspreekt op niet integer gedrag'*.

¹⁵² Mogelijke oorzaken voor oneigenlijke beïnvloeding: Mevrouw mr. E.T. de Jong volgt via haar LinkedIn-account Steph de Jong (mogelijk familie), MKB IT-adviseur en ondernemer, ICT-specialist op het gebied van cloud, netwerken, internetverbindingen, beveiliging, monitoring en printers. Eigenaar van PWA bv en Troublefree bv. Volgt PWA b.v. <https://www.linkedin.com/in/etdejong/recent-activity/>. Geraadpleegd 1 juli 2022.

Mw. mr. E.T. de Jong was van mei 2015 tot april 2016 vanuit de Raad van State gedetacheerd als beleidsmedewerker bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Zij volgt het Ministerie van Veiligheid en Justitie via haar LinkedIn-account.

<https://www.linkedin.com/in/etdejong/>. Geraadpleegd 1 juli 2022.

¹⁵³ Wetenschappelijk Onderzoek en Documentatie Centrum / WODC (2002). *Schijn van partijdigheid rechters*. Ministerie van Justitie. WODC-publicatie 199. Pagina 22.. https://repository.wodc.nl/bitstream/handle/20.500.12832/1144/wodc-199-schijnvanpartijdigheid_tcm28-67063.pdf?sequence=2&isAllowed=y.

4. Conclusies

1. In deze procedure is mijn recht op een eerlijk proces geschonden. Zowel het beginsel van hoor en wederhoor als het beginsel van *'equality of arms'* is aantoonbaar geschaad.
2. Door de weigering van mijn verweerschrift, waarin ik gebruik heb gemaakt van *'het recht van partijen om (...) zich te kunnen uitlaten over alle gegevens en bescheiden die in het geding zijn gebracht en die zijn bedoeld om in de oordeelvorming van de rechter te worden betrokken'* kunnen ook de hogerberoepschriften van eisers vanwege tegenstrijdigheid met deze twee beginselen en artikel 19 Sv niet inhoudelijk in het vonnis worden meegenomen, waardoor er geen basis is voor rechtspraak en heropening van het vooronderzoek en de behandeling ter zitting in deze procedure onvermijdelijk is.
3. Feiten en gebeurtenissen voorafgaand, tijdens en na de behandeling ter zitting en de processuele schade die ik in deze procedure heb opgelopen, rechtvaardigen *'legitimate doubt'* over de rechterlijke onpartijdigheid van de meervoudige kamer en tot op zekere hoogte ook de juridische ondersteuners.
4. Het onder 3 gestelde geldt met name voor mr. E.A. Minderhoud, mr. G.O. van Veldhuizen en mr. N. Verweij, respectievelijk voorzitter, rapporteur en griffier in deze procedure.
5. Zonder heropening van het vooronderzoek en de behandeling ter zitting kan er ten aanzien van procedure RvS 202100651/1/R4 geen vonnis worden gesproken, zonder daarbij mijn recht op een eerlijk proces te schenden.
6. Heropening van het vooronderzoek en de behandeling ter zitting door een uit andere rechters samengestelde meervoudige kamer met andere juridische ondersteuners is gerechtvaardigd.

Bijlagen:

1. Verzoek tot het heropenen van het vooronderzoek en de behandeling ter zitting d.d. 30 mei 2022.
2. Reactie Raad van State op mijn verzoek tot heropenen van het vooronderzoek en de behandeling ter zitting d.d. 13 juni 2022.
3. Bezwaar tegen proces-verbaal d.d. 13 juni 2022.